

Laekunud ettepanekud Luunja valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele ning nendega arvestamine		
<u>Esitaja ja kuupäev</u>	<u>Ettepanek, seisukoht või küsimus</u>	<u>Ettepanekuga / seisukohaga arvestamine/mittearvestamine</u>
TÜ Energiaühistu (Märt Helmja, juhatuse liige) 06.07.2021	Palume teil meid kaasata üldplaneeringu koostamise protsessi kui huvitatud osapool.	Seisukohaga arvestatakse.
	Soovitame, et üldplaneeringu tasemel ei pandaks pikaks ajaks esialgse analüüsi põhjal paika liiga täpselt alasid, kuhu ei tohiks elektrituulikuid rajada. Tuulikute – ja salvestustehnoloogiate areng ning kohaliku kasu arvestamise meetodite ja kogukonnaenergeetika vormide areng võimaldab tulevikus tuuleenergia tootmiseks kasutada ka selleks praegu mittesobivaid alasid.	Selgitus. Luunja vald asub väljaspool Kaitseministeeriumi tuuleparkide ala ning seetõttu ei määrata valda tuuleparkide arendamise alasid.
	Soovitame üldplaneeringu faasis kaardistada ja kirjeldada maastikud teie vallas, et siis tuulepargi arendusfaasis saaks visuaalset mõju korrektselt hinnata.	Selgitus. Luunja valla aladele ei nähta ette tuulepargi alasid.
	Soodustamaks kogukondlike päikeseparkide teket peame oluliseks, et seadused ja planeeringud nende rajamist liigselt kitsendama ei hakkaks.	Üldplaneeringu koostamise käigus pannakse paika päikeseparkide arendamise tingimused vastavalt piirkonna vajadustele.
Politsei- ja Piirivalveamet (Anti Peiponen, politseikapten Lõuna prefektuur, Tartu politseijaoskond, Tartumaa piirkonnagrupp piirkonnavanem) 07.07.2021 kiri nr 1.11-11/251-2	Tartu politseijaoskonna poolt sooviksime üldplaneeringu kaasamisel arvestada keskkonna muutustel põhineva ennetusega, mis muudaks turvalisemaks valla elukeskkonna ning aitaks süütegude ennetamisele (CPTED).	Seisukohaga arvestatakse.
Keskkonnaamet (Irma Pakkonen, peaspetsialist juhataja ülesannetes keskkonnakorralduse büroo)	1. Üldplaneeringus tuleb käsitleda ehituskeeluvööndiga seonduvat. Üldplaneeringus EKV (ka veekaitsevööndi ja kalda piiranguvööndi) lähtejoone määramine – planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 75 lg 1 p 9 kohaselt on üldplaneeringu ülesanne korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.

<p>23.07.2021</p> <p>kiri nr 6-5/21/14926-2</p>	<p>ja kõrgveepiiri märkimine suurte üleujutusalaadega siseveekogul. Suurte üleujutusalaadega siseveekogudel on vastavalt keskkonnaministri 28.05.2004 määrusele nr 58 „Suurte üleujutusalaadega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri määramise kord“ EKV lähtejooneks mullastik (alluviaalsed soomullad ehk lammi madalsoomullad). EKV lähtejoone määramisel tuleb võtta arvesse ka täiendavad kohapõhised asjakohased andmed (veetasemete andmestik, sh oluliste üleujutusohuga riskipiirkondade maandamiskavades toodud andmestik, teadaolevad üleujutusalaad siseveekogudel, teated rannapurustustest, nõlvaprotsessidest kaldal), arvestada kaldaastangutega (looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 34 lg 5).</p>	
	<p>2. Üldplaneeringus märkida ära EKV ulatuses erandeid tekitavad olukorrad (metsamaa erisus LKS § 38 lg 2, tiheasustusala erisus LKS § 38 lg 1 p 3). Metsamaa erisust planeeringujoonistel graafiliselt pigem mitte kujutada (ajaliselt liialt muutuv, küll aga lisada märkusena). Üldplaneeringu seletuskirjas ja joonistel määratleda üheselt olemasolevad, laiendatavad ja moodustatavad tiheasustusalaad (arvestades ka LKS § 41).</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>3. Üldplaneeringu mastaapi arvestades tuua välja olulisemad LKS § 38 lg 4 ja 5 erisuste alla minevad objektid. Näiteks tiheasustusalal olemasolev ehitusjoon, supelrannad, planeeritavad avalikult kasutatavad teed (sh kergliiklusteed), planeeritavad tehnovõrgud ja rajatised, sadamate, sildumis- ja randumiskohtade võrgustik ning juurdepääsud viimastele.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>4. EKV korrigeerimine ja vähendamine ning suurendamine (PlanS § 75 lg 1 p 12). Kuna uue üldplaneeringu koostamisel senine sama territooriumi hõlmav üldplaneering kaotab kehtivuse, siis kaotavad kehtivuse ka sellele antud nõusolekud (kaasa arvatud nõusolekud EKV vähendamiseks). Seega võiks kohalik omavalitsus viia uue üldplaneeringu koostamise raames läbi varasema üldplaneeringuga antud EKV vähendamise kaardistamise, mis võimaldaks varasemate EKV vähendamiste nõusolekute kehtima jäämise ja kandumise uude üldplaneeringusse. EKV vähendamise kaardistamisel tuleks vastaval</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>joonisel ning seletuskirjas või lisas kujutada/loetleda varasemad EKV vähendamised. Üldplaneeringu tööprotsessi ja/või kooskõlastamise käigus annab Keskkonnaamet ka seisukoha, kas varasemad EKV vähendamised jäävad kehtima ja nendega võib uue üldplaneeringu puhul arvestada. Kui olud on oluliselt muutunud, siis erandjuhul võib olla vajalik nende alade puhul ka uus EKV vähendamise kaalumise. Juhul, kui koostatava üldplaneeringu raames ei viida läbi EKV kaardistamist ja/või ei tooda välja, et eelmiste üldplaneeringutega on EKV-d vähendatud, siis automaatselt varasemad nõusolekud EKV vähendamise kohta uude planeeringusse üle ei kandu.</p>	
	<p>5. Olenemata üldplaneeringu kehtetuks tunnistamisest kehtivad kõik varasemalt kehtestatud detailplaneeringud edasi (sh nõusolekud EKV vähendamiseks) ning detailplaneeringutega hõlmatud ala kinnistu omanikul on õigus sellest tulenev ehitusõigus realiseerida. Kuna PlanS § 74 lg 4 kohaselt on üldplaneeringu koostamisel kohustuslik KSH läbiviimine, tuleb planeeringu koostamisel (olenemata sellest, kas EKV-d soovitakse vähendada või mitte) teha koostööd ja planeering kooskõlastada ka Keskkonnaametiga. Kuigi olemasoleva olukorra ja kehtivate nõuete kajastamine ei ole üldplaneeringus PlanS kohaselt kohustuslik, on ühese mõistetavuse huvides võimalik uues koostatavas üldplaneeringus näidata, millistel aladel ja tingimustel on varasemalt detailplaneeringutega juba ehituskeeluvööndit vähendatud (sh tuues nt välja, et varasemalt on Keskkonnaamet oma nõusoleku andnud). Taolised detailplaneeringud võiksid olla üldplaneeringus eelkõige markeeritud (nt üldplaneeringu vastaval joonisel tähtede või numbritega märgitud ning seletuskirja vastavas peatükis või lisas loeteluna). Pigem erandjuhtudel võib nende detailplaneeringute lahendus (sh ka vähendatud EKV ulatus) olla kujutatud ka üldplaneeringu vastaval joonisel, kuid sealjuures tuleb tagada piisav täpsusaste (sh EKV vähendamise kõrvaltingimused). Juhul, kui Keskkonnaamet erandkorras, tulenevalt näiteks muutunud oludest vms, soovib loobuda varem antud nõusolekust EKV vähendamiseks ja keeldub üldplaneeringut</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>kooskõlastamast, peab see olema sisuliselt põhjendatud ja igakülgsest kaalutud. Eeltoodu eeldab EKV-d vähendava detailplaneeringu osalist või täieliku kehtetuks tunnistamist (vastasel juhul jääksid peale üldplaneeringu kehtestamist kehtima kaks vastandliku sisuga haldusakti), mida tehes tuleb arvestada haldusmenetluse seaduse § 64-70 toodud nõudeid, sh isiku usaldust haldusakti kehtima jäämiseks ja selle alusel antud ehitusõiguse realiseerimiseks.</p>	
	<p>6. Plans § 75 lg 1 p 11 kohaselt ÜP ülesanne on kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine. Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 39 lg 3 kohaselt otsustatakse kallasraja sulgemine ÜP-ga.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>7. Üldplaneeringus tuleb määratleda üleujutusohhtlikud alad (mis ei võrdu LKS § 35 lg 4 kohaste korduvate üleujutustega aladega ega piirdu vaid maandamiskava alusel määratud üleujutusohuga riskipiirkondadega) ning seada üleujutusohuga aladel ehitustingimused.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>8. Kaitstavad loodusobjektid, sh Natura, liikide leiukohad kujutada maakasutusplaanil ja/või piirangute/keskkonna/looduskaitse vmt joonisel, arvestades liikide leiukohtade puhul seejuures LKS §-ga 53. Üldplaneeringus kajastada loodusobjektide keskkonnaregistri väljavõtte aeg ning märkida, et andmed võivad olla ajas-ruumis muutuvad. Üldplaneeringus arvestada konkreetsete objektide kaitse-eeskirjade ja neis seatud tingimustega (sh maastikukaitsealadel arvestada pärandkultuuriliste, maastikuliste jne väärtustega). Tuua välja kaitstavate loodusobjektide kattuvus puhke- ja virgestusaladega, külastustaristu ning arvestada projekteeritavate objektidega. Üldplaneeringu KSH-s viia läbi Natura hindamine, arvestades lisaks otsestele mõjudele ka kaudseid ja kumuleeruvaid mõjusid.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>9. VTK ptk 6.2.7.1 on nimetatud, et valla territooriumile jääb 6 kaitseala. Märkime, et Keskkonnaregistri ja kaardimaterjali kohaselt jääb väikses osas Luunja valla territooriumile ka Anne looduskaitseala (näidatud ka joonisel 7). Joonise 7 allkirjas tuleks asendada selguse huvides sõna „looduskaitsealad“ sõnaga „kaitsealad“, kuna joonisel on näidatud ka kaitsealused pargid. Samuti</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. VTK ptk 6.2.7.1 on täiendatud.</p>

	<p>jääb Luunja valla territooriumile väikeses osas ka Natura 2000 võrgustikku kuuluv Anne loodusala. Palume LSK täiendada ja ÜP koostamisel arvestada.</p>	
	<p>10. Üldplaneeringus tuleb käsitleda rohevõrgustiku (rohetaristu) teemat, vajadusel korrigeerida selle ruumikuju ja kaitset ning seada kasutustingimused (PlanS § 75 lg 1 p 10). Ruumikujude puhul lähtuda eelkõige kehtestatud maakonnaplaneeringust. Samuti tuleks ÜP-s arvestada ka sinivõrgustikuga.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>11. Palume arvestada looduskaitsealist tähelepanu omavate kooslustega (sh vääriselupaigad (VEP), pool-looduslikud kooslused (PLK), märgalad), nt rohevõrgustiku korrigeerimisel. Käsitleda tuleb riikliku looduskaitsealise tähtsuse minetanud loodusobjektide ja teiste kohaliku tähtsust omavate objektide kohaliku kaitse alla võtmist.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus. Vajadusel määratakse üldplaneeringus objektid ja alad, mis vajavad kohaliku kaitse alla võtmist.</p>
	<p>12. LKS § 53 lg 1 kohaselt on I ja II kaitsekategooria liigi isendi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites keelatud, sama põhimõtet rakendab Keskkonnaamet ka planeeringute puhul. Seega on kaks võimalust: 1) koostada planeeringust kaks versiooni – avalik versioon ja ametkondlikuks kasutuseks mõeldud versioon (esimeses I ja II kaitsekategooria liikide leiukohti ja püsielupaiku planeeringujoonistel ei kujutata, teisel kujutatakse); 2) kujutada planeeringu avalikus versioonis I, II ja III kaitsekategooria liike ja püsielupaiku „tsenseeritult“ – näiteks ühe tingmäärgiga „kaitstava liigi leiukoht/püsielupaik“ eraldamata kaitsekategooriaid. Põhiprobleemiks on siin ringikujulised I kaitsekategooria liikide püsielupaigad. Eelistatum oleks variant, kus üldplaneeringu joonistel (sõltuvalt vajadusest ja planeeritavast alast kõiki (nt tiheasustusaladel) või siis maakasutuse planeerimisel olulist tähtsust omavaid (kusagil rohevõrgustikus paiknevate leiukohtade kujutamine võib osutada pigem infomüraks)) näidatakse kaitsealuste liikide leiukohti/püsielupaiku ühe tingmäärgiga „kaitstava liigi leiukoht/püsielupaik“, kuid erandina ei kujutata I kaitsekategooria liigi ringikujulisi (ehk otseselt LKS § 50 lg-st 2 tulenevaid) püsielupaiku. Antud märkus peab olema ka planeeringu tekstis</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>

	<p>ja/või legendis kajastatud. Juhul, kui üldplaneeringuga kavandatakse olulisi maakasutusmuutusi kaitstavate liikide leiukohtades, oleks soovitav planeeringu piirangute joonistel (juhul, kui sellised vastava täpsusastmega vormistatakse, näiteks tiheasustusaladel) need alad ka vastavalt markeerida (nt alana, kus arendustegevustel arvestada liigikaitseliste tingimustega), teavitamaks, et antud aladel arendamisel on teatavad looduskaitse kitsendused, mille sisuline pool selgub siis alles arenduse detailsetes etappides.</p>	
	<p>13. LSK ptk 19 kohaselt võidakse määrata piiranguid raiele. Märgime, et piirangute kohta tuleb kindlasti luua digitaalne kaardikiht, mille alusel saab piiranguid metsateatiste menetluses rakendada.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>14. LSK ptk 1.21 kohaselt määratakse aladele mürakategooriad vastavalt maakasutuse juhtotstarbele. Kindlasti tuleks üldplaneeringu koostamisel arvesse võtta, et tööstuspiirkonnad tuleks planeerida tiheasustusest piisavalt eemale, sest ennekõike sellest tulenev lõhna- või mürahäiring tekitab hiljem probleeme, mida lahendada on väga raske. Näiteks puidu- ja mööblitööstus (müra, lõhn), ka värvimisega tegelevad remonditöökodad (kemikaalide lõhn), linnu-ja loomakasvatused (lõhn), igasuguste vedelproduktide (kütuste, kütusekomponentide) laadimine ning hoiustamine (lõhn, müra) aga ka tahkekütusel katlamajad (suits, lõhn, müra), karjäärid (tolm, müra) tekitavad probleeme, kui need on elanikele lähedal. Samas tuleks teha vahet saastavamal tööstusel/tootmisel/tegevusel (vt eelpool näiteid) ja vähemsaastavamal (nt erinev käsitöö, teatud väiksem toiduainetööstus), see ära defineerida ning kasutada vähemsaastavama tööstuse ala nn puhveralana. Pargid, terviserajad jms ei sobi kindlasti selleks puhveralaks. Olemasolevate farmide ja loastatud tööstuste saasteaineete hajumiskaarte on sisendiks võimalik saada keskkonnalubade taotlustest.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>15. VTK ptk 6.2.4 (samuti LSKptk 3 teema 3) viidatakse, et 1:400 000 kaardi kohaselt on vallas põhjavesi valdavalt keskmiselt kaitstud. Juhime tähelepanu, et Luunja valla lõunaosa katab ka 1:50 000 geoloogiline baaskaart, mille</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. VTK ptk 6.2.4 on täiendatud.</p>

	andmestik on täpsem. Selle kohaselt on valdav osa nõrgalt kaitstud ala. Palume vastava teemaga arvestada üldplaneeringu koostamisel eelkõige reovee kohtpuhastitele tingimuste seadmisel.	Kuna 1:50 000 geoloogiline baaskaart katab vaid osaliselt Luunja valda on KSH VTK-s eelistatud kajastada 1:400 000 geoloogilise kaardi andmeid, et saada terviklikum pilt. Selguse, mõttes kajastatakse KSH VTK-s ka 1:50 000 geoloogilise baaskaardi andmeid.
	16. Teeme ettepaneku kajastada planeeringu kaardikihtidel ka reoveepuhastite kujad ja veehaarete sanitaarkaitsealad (PlanS § 75 lg 1 p 3). Praktikas on ilmnunud, et puurkaevude asukohad ei ole ajaloolistel põhjustel Keskkonnaregistris õiged. Läbi üldplaneeringu koostamise õnnestub ehk andmestikku korrastada ja vastavad andmed tuleks esitada Keskkonnaagentuurile korrigeerimiseks.	Seisukohaga ei arvestata kuna puudub täpne andmestik reoveepuhastite kujade ja veehaarete sanitaarkaitsealade kohta ning üldplaneeringu koostamise raames ei ole planeeritud puurkaevude inventuuri läbi viimine.
	17. LSK ptk 3 teema 3 teise lõigu viimane lause on segadust tekitav. Palume sõnastust korrigeerida, et oleks üheselt mõistetav, milliste asulate kohta lause käib.	Seisukohaga arvestatakse. LSK ptk 3 teema 3 teise lõigu viimane lause on eemaldatud ning eelmised ümber sõnastatud.
	18. Lisaks märgime, et kaardimaterjalis peaks kajastuma taustana (pole kehtestatavad kihid) kõik kitsendusi põhjustavad objektid (veekaitselised, AM mullad jne) ning looduskaitsealad (Natura 2000 võrgustiku ala, hoiuala, kaitsealade vööndid jne).	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	Kokkuvõtvalt on Keskkonnaamet seisukohal, et koostatud lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus on asjakohased ja piisavad, kui üldplaneeringu ja selle KSH koostamisel arvestatakse käesolevas kirjas toodud ettepanekute ja soovitusetega.	-

<p>Allan Koiduaru Nortes OÜ 26.07.2021</p>	<p>Palun määrata algatatud Luunja valla üldplaneeringus minule kuuluva Mäni katastriüksuse 43201:002:0036 maakasutuse juhtfunktsiooniks elamumaa.</p> <p>Arvestades antud piirkonna ruumilist arengut ja uute elamumaade tekkimist, sobib Mäni maaüksuse juhtotstarbeks elamumaa.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p> <p>Kuna kinnistu asub hajaasustuse piirkonnas siis kaalutakse kas antud piirkonnas maakasutuse juhtotstarbeid kujutatakse või soodustatakse pigem paindlikumat ehitustegevust vastavalt üldplaneeringus toodud tingimustele.</p>
<p>Maaeluministeerium Tiina Saron (kantsler) 27.07.2021 kiri nr 4.1-5/1363-1</p>	<p>Täname, et olete meid koostöösse kaasanud. Nõustume üldplaneeringu lähteseisukohtades ja KSH väljatöötamise kavatsuses toodud põhimõtetega ja leiame, et need on piisavad üldplaneeringus valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määramiseks.</p> <p>Keskendudes eelkõige väärtusliku põllumajandusmaaga seotud temaatikale, oleme seisukohal, et väärtuslike põllumajandusmaade kaitsel on maakasutusküsimuste hilisemal käsitlemisel oluline mõju. Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punktis 14 sätestatud väärtuslike põllumajandusmaade määramisel ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmisel tuleks lisaks Tartu maakonnaplaneeringu 2030+ jaotises 14.1 „Väärtuslikud põllumajandusmaad“ toodud nõuetele lähtuda Riigikogu menetluses oleva väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlevas seaduse eelnõus (Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (309SE)) toodud põhimõtetest. See on vajalik selleks, et vältida koostatavas üldplaneeringus ja selle elluviimisel võimalikke vastuolusid hilisemast seadusest tulenevate normidega.</p>	<p>-</p> <p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p> <p>Seadusest hakatakse lähtuma peale selle kehtestamist.</p>
<p>Muinsuskaitseamet (Inga Raudvassar, Tartumaa nõunik) 27.07.2021</p>	<p>Muinsuskaitseamet on omapoolsed üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõjude strateegilise hindamise üldpõhimõtted ja selgituse kultuuripärandi kajastamise vajalikkusest planeeringus saatnud teile 15.07.2019 (kiri nr 1.1-7/982-3). Lisaks edastasime teile 01.07.2021 (kiri nr 1.1-7/982-5)</p>	<p>Seisukohtadega arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

kiri nr 1.1-7/982-7	teavet Luunja valla riiklike kultuurimälestiste, kaitsevööndite ja muude Muinsuskaitseameti ülesannete täitmiseks vajalike maa-alade või objektide kohta. Palume eeltoodud kirjades edastatud ettepanekuid võtta arvesse Luunja valla üldplaneeringu ja keskkonnamõtjude hindamise koostamisel.	
	Lisaks soovitame keskkonnamõtjude hindamisel eraldi analüüsida arheoloogiamälestiste ja elamumaade kattumist. Toome välja mõned piirkonnad, kus võiks elamuehituse arenedes juba üldplaneeringu faasis juhtida tähelepanu arheoloogiapärandile ja sellega kaasnevatele mõjudele ja nõuetele. Veibri küla elamumaa – lähedusse jääb arheoloogimälestis Asulakoht (reg-nr 27195) Kabina küla elamumaa- lähedusse jääb arheoloogimälestis Asulakoht (reg-nr 12849) Lohkva küla- ärimaa lähedusse jääb arheoloogimälestis Asulakoht (reg-nr 12853) Sääsekõrva küla – elamumaale jääb arheoloogimälestis Asulakoht (reg-nr 12858) Lodi-Jõksi küla – elamumaal jääb arheoloogimälestis Asulakoht (reg- nr 12850) kaitsevöönd	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	Edastatud Lillevälja tee 20 üldplaneeringu alale ei jää riiklike kultuurimälestisi ega muid Muinsuskaitseameti ülesannete täitmiseks vajalikke maa-alasid või objekte ning Lillevälja tee 20 üldplaneeringu kohta Muinsuskaitseamet täiendavaid ettepanekuid ei esita.	Teadmiseks võetud.
	15.07.2019 (kiri nr 1.1-7/982-3)	
	1. Muinsuskaitseadusest tulenevad nõuded üldplaneeringule Luunja valla üldplaneeringu koostamisel tuleb arvestada riikliku kaitse all olevate kultuurimälestiste ja nende kaitsevöönditega. Mälestiste nimekiri on kättesaadav Kultuurimälestiste registris (www.register.muinas.ee), millel on olemas riskasutus Maa-ameti põhikaardiga – mälestiste ja nende kaitsevööndite täpne paiknemine on näha Maa-ameti põhikaardi kultuuriväärtuste kaardikihil.	Seisukohaga arvestatakse.

	<p>Muinsuskaitse põhimõtted on välja toodud Muinsuskaitseaduse (MuKS) § 3 ja kaitsevööndi eesmärgid § 14. Mälestiste piiride kohta tekkivate küsimuste korral palume ühendust võtta Muinsuskaitseameti kartograafianõunikuga.</p>	
	<p>1.1. Riiklikud kultuurimälestised</p> <p>Riikliku kaitse all olevaid kultuurimälestisi tuleb käsitleda üldplaneeringu seletuskirjas eraldi peatükina. Muinsuskaitseamet soovib käsitleda üldplaneeringu seletuskirjas kultuurimälestisi tabeli vormis või nimekirjana (vt lisa nr 1), kus hinnatakse mälestise tehnilist seisundit, kasutusfunktsiooni, leevendusi ja kavandatavad tegevusi, jm. Mälestised näitavad piirkonna ning kultuurmaastiku ajaloolist mitmekihilisust, mistõttu tuleb planeerimisel lähtuda mälestisi säästvast põhimõttest ning arvestada avalike huvidega.</p> <p>Mälestiste kasutuses hoidmine ja kasutuseta mälestistele funktsiooni leidmine peab olema valla üldplaneeringus käsitletav teema. Korrastatud ja hoitud kultuuriväärtused loovad elamisväärsema ja atraktiivsema elukeskkonna, mis aitab kaasa elukvaliteedi tõusule, loob töökohti, elavdab majandust ja kasvatab piirkonna konkurentsivõimet.</p> <p>Üldplaneeringu kaartidel tuleb tähistada maa-alalised mälestised alana, üksikmälestis näidata punktina. Kaardimaterjali väljatrukil võivad mälestised olla tähistatud eristuva leppemärgiga.</p> <p>Kultuurimälestiste riikliku registri andmetel on Luunja vallas 28 mälestist, neist ehitismälestisi 13, ajaloomälestisi 1, arheoloogiamälestisi 13. Lisaks ulatub Luunja valda Tartu Rahumäe kalmistu kaitsevöönd.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>2. Muinsuskaitseameti ettepanekud ja soovitused muudes kultuuripärandit puudutavates teemades parema planeerimislahenduse saamiseks.</p> <p>Muinsuskaitseamet kultuuripärandi valdkonna asjatundjana soovib üldplaneeringu koostamisel kaardistada ja arvestada järgmisi teemasid, mis vajavad planeeringu elluviimisega kaasned võivate mõjude hindamist, et tagada planeeringualal säästva arengu põhimõtteid järgiv ja kultuurmaastiku ajalise mitmekihilisust säilitav elukeskkonna parendamine.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>2.1.Veel avastamata arheoloogiapärandi prognoosimine</p> <p>Üldplaneeringu koostamisel tuleb silmas pidada, et lisaks riigi kaitse all olevatele arheoloogiamälestistele on maastikul palju avastamata arheoloogiapärandid, millega arvestamine tagab kultuurmaastiku ajalise mitmekihilisuse säilimise. Arheoloogiapärandid kui inimtekkelisi või selge inimõjuga kohti võib olla kõikjal, kuid nende paiknemise tõenäosust on paljudel puhkudel võimalik maastikku analüüsides prognoosida. Näiteks juba teada olevate muinas- või keskaegsete asustuskeskuste lähedalt või samatüübilistelt maastikelt on tõenäosus avastada varasemate inimeste elu- ja matmispaiku (nt mere, järvede ja jõgede rannamoodustistelt kiviaegseid asulakohti, vanade külade lähedal liivastelt küngastelt külakalmistuid jne).</p> <p>Arheoloogiapärandi seisundit ja säilimist mõjutab senise maakasutuse muutmine, eeskätt ehitus-, kaeve- või muu mullatöö (nt kaevandused, suured taristuobjektid, ulatuslikud uued elamu- ja tööstusalad, jõesuudmete süvendamine jms). Aladel, kus üldplaneeringuga kavandatakse senise maakasutuse muutust, mis toob endaga kaasa ulatuslikke kaevetöid, on üldplaneeringu koostamise käigus vajalik ja põhjendatud markeerida ära tõenäolised arheoloogiliselt väärtuslikud alad, kus hiljem tuleb keskkonnamõju hindamisel läbi viia arheoloogiline uuring (seire või eeluuring, olenevalt planeeritavast ja planeeringuala suurusest) (MuKS § 31 lg 3, ÜP nõustik ptk 4.7.1, samuti arheoloogiapärandi kaitse Euroopa konventsioonis toodud põhimõtted, millega soovitatakse konventsiooniga ühinenud riikidel hoolitseda, et mh arheoloogiapärandisse puutuv oleks arvesse võetud eri astme planeerimiskavades).</p> <p>Juhised veel avastamata arheoloogiapärandi prognoosimiseks sõnastatakse igakord, lähtuvalt linna või valla eripärast. Üldplaneeringu koostamise ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus arheoloogiliselt väärtuslike alade prognoosimiseks tuleb eriti silmas pidada riigi kaitse all olevaid arheoloogiamälestiste ja arheoloogiliste leiukohtade kontsentratsioonialasid,</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
--	---	---

	<p>kuid lisaks allikakriitiliselt koondada arheoloogia arhiivides olevaid andmeid ja teha üldistav analüüs ajalooliste kaartide ning tänapäevase reljeefi- ja maakasutuskaartide põhjal.</p>	
	<p>2.2. Olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad</p> <p>Kohalikku kultuuripärandit silmas pidades võivad miljööväärtuslikud alad olla nii tüüpilised kui ka erilmelised ehitatud keskkonnad. Miljööväärtuslike alade määratlemisel soovitame analüüsida väljakujunenud asustusstruktuuri ja teedevõrku ning muid paigale omaseid väärtusi: krundi suurusi, hoonestuslaadi, hoonestuse ja muid kujundamise elemente, ehitusmaterjale, maakasutust jms. Miljööaladele seatavad kaitse- ja kasutustingimused peavad tagama uue hoonestuse ja maakasutuse sobitumise vanaga, et olemasolevad väärtused säiliks ja tõuseksid esile (PlanS § 75 lg 1, p 16).</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>2.3. Ajalooliselt väärtuslikud üksikobjektid, sh vaimse kultuuripärandi objektid</p> <p>Kaardistada mälestistest ja miljööväärtuslikest aladest välja jäävad ajalooliselt väärtuslikud hooned, monumendid, pühakohad, kalmistud, sillad, teed, tähised jne, analüüsida nende seisundit ning lisada säilimiseks ja traditsiooniliseks kasutuseks vajalikud tingimused (PlanS § 75 lg 1 p 16).</p> <p>Kultuuriväärtust võivad kanda mitmesugused ajaloosündmustega ning kultuuritegelaste elu ja tegevusega seotud paigad, kohaliku või piirkondliku kombestikuga seotud kohad ja nähtused, samuti kohapeal tuntud muistenditega seotud paigad, mis on sageli kohalikele inimeste eneseteadvustamise, samastumise ja rekreatsiooni kohtadeks.</p> <p>Kultuuriministeeriumi ajalooliste looduslike pühapaikade arengukava raames on kaardistatud üle Eesti mitmesuguseid looduslikke pühapaiku (allikaid, puid, kive, hiiekohti jms).</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>2.4. Maastikupilt ja väärtuslike maastike piiride täpsustamine</p> <p>Analüüsida väärtuslikke vaateid maastikus ja märkida vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridorid kanda kaartidele.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>Keskkonna kultuuristamisel on soovitatav väärtustada varasemate põlvkondade tööd. Ajaloolist väärtust omab maastikumuster, kus võib leida muinas-, mõisa-, talu- ja nõukogudeaegseid objekte. Väärtuslikud on maastikud, kus on kiviaiad, endiste hoonete vared, lahtised madalad kraavid, alleed, veskite paisud, teed, veskijärved jm kultuurilist eripära väljendavad objektid.</p>	
	Täiendavate küsimuste korral palume pöörduda Muinsuskaitseameti Tartumaa nõuniku ja Muinsuskaitseameti valdkonna juhtide poole.	Võetakse teadmiseks.
	01.07.2021 (kiri nr 1.1-7/982-5)	
	<p>Mälestiste nimekiri on kättesaadav Kultuurimälestiste registris (www.register.muinas.ee), millel on olemas riskasutus Maa-ameti põhikaardiga. Mälestiste ja nende kaitsevööndite täpne paiknemine on näha Maa-ameti põhikaardi kultuuriväärtuste kaardikihil. Üldplaneeringu kaartidel tuleb tähistada maa-alalised mälestised alana, üksikmälestis näidata punktina. Mälestise kaitsevööndiks on 50 m maa- ala mälestise piirist arvates, kui ei ole määratud teisiti. Kuna kaitsevöönd on oluline osa mälestise säilimise aspektist, siis tuleb planeeringu kaartidel välja tuua ka mälestiste kaitsevööndid.</p>	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	<p>Edastame Muinsuskaitseameti poolt koostatud Luunja valla arheoloogiapärandi ja ajalooliste looduslike pühapaikade analüüsi, millega palume üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõjude strateegilise hindamise analüüsis arvestada. Analüüsi võib lisada planeeringu lisamaterjalid hulka.</p>	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
<p>Arne Zirnask 29.07.2021</p>	<p>Tutvunud Luunja valla üldplaneeringu esialgse maakasutuse joonisega juhime tähelepanu asjaolule, et Luunja vallavolikogu on oma 28.06.2007. a otsusega nr 8-11.3 algatanud Kabina külas kahe Päikesemäe maaüksuse (katastriüksuse tunnused 43202:002:0110 ja 43202:003:0071) detailplaneeringu eesmärgiga jagada maaüksused elamumaa kruntideks. Seega on Luunja vald varasemalt otsustanud, et nimetatud maaüksused on elamumaaks sobivad.</p> <p>Lõunapoolne Päikesemäe maaüksus (43202:003:0071) on elamumaa sihtotstarbega, kuid soovime selle jagada väiksemateks kruntideks.</p>	<p>Selgitus. Lähteseisukohtade kaardil ei ole kujutatud detailplaneeringute infot aga sellega arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.</p> <p>Kuna kinnistud asuvad hajaasustuse piirkonnas siis kaalutakse kas antud piirkonnas maakasutuse juhtotstarbeid kujutatakse või soodustatakse pigem</p>

	<p>Põhjapoolne Päikesemäe maaüksus (43202:002:0110) on maatulundusmaa sihtotstarbega endine karjääri ala, kus kaevandamine on lõppenud. Alal varem asunud metsa ei ole enam mujal, kui Lohkva-Kabina-Vanamõisa riigitee nr 22252 ääres, kus soovime selle ribana säilitada. Seetõttu ei ole kogu ala kohta kohane määratlus väikeelamumaa metsamaal, nagu on kirjas kehtivas üldplaneeringus. Väljaspool säilitatavat haljasriba tee ääres soovime ala jagada elamumaa kruntideks.</p> <p>Detailplaneeringu teostamine on küll vallast mitteolenevatel põhjustel takerdunud, kuid soovime lähiajal detailplaneeringu koostamisega edasi minna. Palume koostamisel olevasse Luunja valla üldplaneeringus määrata meile kuuluvatele Päikesemäe maaüksustele (katastriüksuse tunnused 43202:002:0110 ja 43202:003:0071) elamumaa juhtotstarve!</p>	<p>paindlikumat ehitustegevust vastavalt üldplaneeringus toodud tingimustele.</p>
<p>Kaitseministeerium (Markko Lepikult, Kaitseinvesteeringute osakonna hangete valdkonna juht osakonna juhataja ülesannetes) 29.07.2021 kiri nr 12-4/21/2506</p>	<p>Kaitseministeerium nõustub Luunja valla üldplaneeringu lähteseisukohtades ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuses märgituga ega esita ettepanekuid nende täiendamiseks.</p> <p>Palume Luunja valla üldplaneeringu koostamisel ja keskkonnamõju strateegilisel hindamisel arvestada varem Luunja Vallavalitsusele saadetud Kaitseministeeriumi 30.06.2021 kirjas nr 12-4 /21/2065 esitatud andmete ja tingimustega.</p> <p>30.06.2021 kirjas nr 12-4 /21/2065</p> <p>1. Palume üldplaneeringus kajastada Luunja vallas asuvat riigikaitse ehitist ja selle piiranguvööndit: Luunja linnak (Tartu päästekompanii maaüksus, katastritunnus 43201:002:0277) ja selle laiendus Vara metskond 21 maaüksusel (katastritunnus 43201:001:1996), piiranguvööndi ulatusega kuni 2000 m. Luunja linnaku, selle laienduse ala ning piiranguvööndi kaardikihi saadame Teile eraldi e-kirjaga.</p> <p>2. Palume Luunja valla territooriumile tööstuslikke elektrituulikuid mitte kavandada, kuna mistahes kõrgusega elektrituulik Luunja valla territooriumil võib vähendada riigikaitse ehitiste töövoimet. Ehitusseadustiku § 120 lõike</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p> <p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p> <p>Seisukohaga arvestatakse.</p>

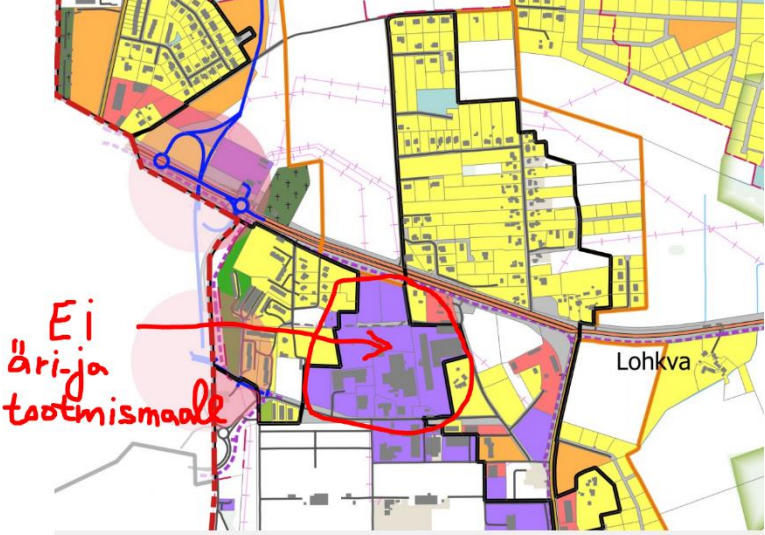
	<p>1 punkti 3 ning kaitseministri 26.06.2015 määruse nr 16 „Riigikaitse ehitise töövõime kriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitse ehitise töövõimet mõjutavate ehitiste kohta“ § 6¹ lõike 2 alusel ei kooskõlasta Kaitseministeerium Luunja valla territooriumil ühegi tööstusliku elektrituuliku (kõrgusega üle 30 m) või tuulepargi planeeringut ega projekteerimistingimuste või ehitusloa eelnõud, mistõttu oleks nende planeerimine üldplaneeringus perspektiivitu.</p> <p>Väiketuuilike (kõrgusega kuni 30 m) planeerimisel soovitame alustada koostööd Kaitseministeeriumiga võimalikult varases elektrituuliku planeerimise etapis, et välja selgitada täpsemad riigikaitse tingimused elektrituuliku püstitamiseks.</p>	
	<p>3. Arvestades, et nõuetele mittevastav päikeseelektrijaam võib vähendada riigikaitse ehitiste töövõimet, palume päikeseelektrijamade rajamise tingimusena märkida üldplaneeringus nõue, et päikeseelektrijaam peab vastama õigusaktidega kehtestatud elektromagnetilise ühilduvuse nõuetele ja asjakohastele standarditele (alus: ehitusseadustik § 120 lõige 1 punkt 3, § 11 lõige 2 punkt 9, majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruse nr 91 „Elektriseadmele esitatavad ohutuse nõuded ning elektriseadmele ja elektripaigaldisele esitatavad elektromagnetilisele ühilduvuse nõuded ja vastavushindamise kord“ peatükk 2).</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
<p>Terviseamet (Jelena Laarin, Lõuna regionaalosakonna vaneminspektor) 29.07.2021 kiri nr 9.3-4/19/3842-3</p>	<p>Uue joogiveeallika valikul tuleb arvestada veehaarde sanitaarkaitsealaga. Lähtuvalt veeseadusest § 148 lg 1 on veehaarde sanitaarkaitseala joogivee võtmiseks või joogivee tootmiseks kasutatavat veehaaret ümbritsev maa- või veeala, kus vee kvaliteedi halvenemise vältimiseks ja veehaarde ehitiste kaitsmiseks on tegevust piiratud. Tuleb vältida ehitiste planeerimist veehaarde sanitaarkaitsealadele. Salvkaevude reostustundlikkuse tõttu ei soovita amet uute salvkaevude rajamist joogiveeallikatena. Valla hajaasustusaladel, kus elanikkonna vähesuse ja suhteliselt hajali paiknemise tõttu ei ole ühisveevärgi ja kanalisatsiooni rajamine otstarbekas soovitame kaasata elanikke võimalikult</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>palju hajaasustuse programmi, et tagada joogivee kättesaadavus ja kvaliteedi parandamine ning reoveepuhastussüsteemide rajamine või kaasajastamine. Kesk-Devoni veekogumi Ida-Eesti vesikonnal rajatava puurkaevu planeerimisel tuleb arvestada võimaliku kõrgema arseeni sisaldusega vees ning näha ette arseeni ärastusmeetmeid.</p>	
	<p>Supelranna ala ja arendustingimuste määramisel tuleb lähtuda määruse nr 63 § 3 lg 2-4 esitatud nõetest. Maakasutuse kavandamisel tuleb silmas pidada, et tegevuste planeerimisel ei halvendata seisu- ja vooluveekogude seisundit.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>Elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ei tohi müratasemed ületada sotsiaalministri 04.03.2002 määruses nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid” kehtestatud normtasemeid. Vastavalt vajadusele tuleb kasutada müravastaseid meetmeid lähtudes Eesti standardist EVS 842:2003 „Ehitiste heliisolatsiooninõuded. Kaitse müra eest.“.</p> <p>Lähteülesandes määratakse AÕKS järgsed mürakategooriad vastavalt maakasutuse juhtotstarbele. Amet soovib võimalusel säilitada olemasolevatel elamu maa-aladel kehtiv juhtotstarve, et tagada tervisliku elukeskkonna säilimine.</p> <p>Uute sotsiaalobjektide (haridusasutused, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandetasutused) planeerimisel hinnata, millised piirkonnad ja keskkonnatingimused sobivad nende rajamiseks. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>Üldplaneeringu puhul arvestada olemasolevate ja planeeritavate suuremate teedega, paigutades uued elamualad neist piisavalt kaugemale, tagamaks müratundlike alade välisõhus KeM määruses nr 71 toodud normtasemetele vastavus. Amet ei soovita müra- ja saastetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede lähedusse. Uute teede projekteerimisel arvestada</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning sellega, et oleksid tagatud kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid.</p>	
	<p>Tootmistegevusega võib kaasneda müra, vibratsioon ja õhusaaste. Enamasti on tekkivat müra keeruline hinnata. Müra muutlik iseloom võib müraallika lähipiirkonnas elavatele inimestele põhjustada häiringuid ka siis, kui tööstusmüra vastab KeM määrus nr 71 toodud normtasemetele. Amet soovib uute objektide planeerimisel ennetada mainitud olukordade teket ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist. Elamu- ja tööstusala vahele tuleks planeerida piisav puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala. Ühtlasi tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma puhveralana müra vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevendusefektiga. Müra vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks müra leevendava efekti tagamiseks olema vähemalt 30-50 meetri laiune.</p> <p>Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovitame lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>Elamutes ning ühiskasutusega hoonetes võib radoon põhjustada olulist riski tervisele. Tähelepanu tuleb pöörata asjaolule, et radoonisisaldus ei ole pinnases ühtlaselt jaotunud. Seega võib madala radooniriskiga piirkonnas esineda kõrge radoonitasemega alasid. Seetõttu tuleks enne hoone ehitamist planeeritaval maa-alal teostada radoonitasemete mõõtmised. Vajadusel tuleb ehitamisel rakendada radoonikaitse meetmeid (EVS 840:2017 „Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes“). Sellega välditakse majade siseõhu rikastumist radooniga üle lubatud piiri (200 Bq/m³).</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	Uute kergliiklusteede planeerimisel, kui need kavandatakse tiheasustusalade piirkonda, soovitame arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid. Samuti võivad põhjustada häiringut tootmisterrituumi turvakaalutlustel valgustatud alad.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
Marek Anni 31.07.2021	Palun määrata uues Luunja valla üldplaneeringus minu ettevõttele kuuluv Hansa kinnistu (43201:001:0791) korruselamute ehitusõigusega (EK-2/EK-3) tiheasustusalaks.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus. Kuna kinnistu asub hajaasustuse piirkonnas siis kaalutakse kas antud piirkonnas maakasutuse juhtotstarbeid kujutatakse või soodustatakse pigem paindlikumat ehitustegevust vastavalt üldplaneeringus toodud tingimustele.
Marget Tippo 31.07.2021	Palun määrata uues Luunja valla üldplaneeringus minule kuuluv Kollu tee 11 kinnistu (43201:001:1145) korruselamute ehitusõigusega (EK-2/EK-3) tiheasustusalaks.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
Janno Rosenberg 01.08.2021	Käesoleva ajani on (endine Põltsamaa) ja praegused Lõõtspilli tee, Lõõtspilli tee 1, Lõõtspilli tee 2, Lõõtspilli tee 3 ja Lõõtspilli tee 4 kinnistute sihtotstarbeks maatulundusmaa. <u>Meid ei ole varasemalt teavitatud maatulundusmaa sihtotstarbe muutumisest äri- ja tootmiskaaks.</u> Kinnistu naabermaaksuse omanikena ei ole me nõus kavandatava maa <u>sihtotstarbe muutmisega äri- ja tootmiskaaks.</u> Maa sihtotstarbe muutmisega maatulundusmaast äri- ja tootmiskaaks juba iseenesest halvendab meie elutingimusi. Maatulundusmaal lubatud tegevus kindlasti ei häiriks niipalju naaberkinnistu omanikke kui äri- ja tootmiskaas puhul lubatud tegevused (tootmine, ladustamine, puidu käitlemine suurt müra tekitavate tehnikatega, puidupurustusest tekkiv suur müra, äriline tegevus, mis haarab suuremaid rahvahulki ja tehnika liikumist alal jne., jne.). Seega, tootmise ja tööstusega kaasnevad negatiivsed mõjud naaberkinnistu omanikele kui ka külaelanikele. Ehitiste peab sobima ümbritsevasse keskkonda ja arvestama väljakujunenud arhitektuurset olukorda. Leiame, et ehitiste vahekauguse ja muude naabri kinnisasja kasutamist oluliselt mõjutavate tingimuste kindlaksmääramisel tuleb arvestada ka naaberkinnisasja omaniku põhjendatud huvidega. Asjaõiguseaduse § 144 lg 1 kohaselt on	Selgitus. Lähteseisukohtade kaardi puhul ei ole tegemist lõpliku maakasutuse kaardiga. Üldplaneeringu lähteseisukohtade kaardi koostamisel on arvestatud katastrisse kantud sihtotstarbeid. Maa-ameti katastrikaardi andmetel on: Lõõtspilli tee- 100% transpordimaa, eraomand Lõõtspilli tee 1- 85% tootmiskaas, 15% ärimaa, eraomand Lõõtspilli tee 2- 100% tootmiskaas, eraomand

	<p>kinnisasja omanikul õigus nõuda, et naaberkinnisasjale ei püstitataks rajatist või seadeldist, mille suhtes on alust eeldada, et see tekitab keelatud mõjutuse tema kinnisasjale. Leiame, et antud olukorras on alust eeldada, et äri- ja tootmishoonete rajamisega kõrvalasuvale kinnistule tekitatakse meie kinnistutele keelatud mõjutusi asjaõigusseaduse mõttes (müra, suits, vibratsioon, loomulikku päikesevalgust varjutav, suurenev tuleoht, suurenev transpordi liikumine kinnistul ja sellest tingitud reostus, mis sadevee kaudu võib kahjustada meie kinnistu maapinda, olme- ja ohtlike jäätmetest tingitud hais, tolm, jmt). Puidu käitlemisest tingitud tekkiv tolm ja , mis kandub naaberkinnistutele.</p> <p>Meie ei nõustu valla üldplaneeringus kavandatava maa sihtotstarbe muutmisega äri- ja tootmismaaaks ning nõuame praeguste Lõõtspilli tee, Lõõtspilli tee 1, Lõõtspilli tee 2, Lõõtspilli tee 3 ja Lõõtspilli tee 4 kinnistute jätmist edasi maatulundusmaaks (lisatud allpool joonis 1). Lähtudes eelpool toodust, teeme ettepaneku jätta praegused Lõõtspilli tee, Lõõtspilli tee 1, Lõõtspilli tee 2, Lõõtspilli tee 3 ja Lõõtspilli tee 4 kinnistute maa erastamiseks valla omandisse.</p> <p>Joonis 1. Maasihtotstarbe muutmisega mitte nõustumine</p>	<p>Lõõtspilli tee 3- 85% tootmismaa, 15% ärimaa, eraomand</p> <p>Lõõtspilli tee 4- 85% tootmismaa, 15% ärimaa, eraomand</p> <p>Antud kinnistuid ei ole võimalik jätta valla omandisse.</p> <p>24. september 2020 on otsusega nr 52 kehtestatud antud alale Lohkva küla OÜ Tarmeko tootmisterritooriumi detailplaneering.</p>
<p>Katerin Riit 01.08.2021</p>	<p>Oleme Luunja valla elanikud 2016. aastast. Elasime 5 aastat Puupilli rajoonis ning pere laienemise järgselt uue elukoha ostmisel jäime Luunja vallale truuks ning oleme kolimas Padila teele, Rõõmu külla. Kui Lohkva küla arenes meie silme all jõudsalt, siis hetkel on meie pettumus väga väga suur. Rõõmu külas</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>puudub igasugune infrastruktuur jalakäijatele ja jalgratturitele ohutuks liiklemiseks, ometi ehitatakse seal juba mitu aastat jõudsalt eramuid. Ainuüksi Padila teele kerkib kokku 7 uut eramaja, meie pere toob Rõõmu külla 4 uut liiget. Koerte omanikud sõidavad meie tänavalt linna, et oma lemmikuga jalutada, sest meie maantee ääres on see koertele eluohtlik. Uus lasteaed on ju samuti sama maantee ääres, ometi ei ole ohutut viisi ei jalgsi ega jalgrattaga oma last sinna transportida, meie peres on kaks lasteaia ealist last. Padila teel elavadki just noored pered väikeste lastega.</p> <p>Kergliiklustee on Rõõmu küla elanikele hädavajalik, sest maantee on kitsas ja liikluskoormus suur. Loodame, et kergliiklustee tuleb meie külla veel enne, kui lapsed kooli lähevad, ja et ka nendel oleks võimalik kuskil rattaga sõita. Rõõmu küla on vähem kui 3 km Tartu linnapiirist, nii linnalähedane piirkond võiks olla arenenum.</p>	
<p>Rahandusministeerium (Väino Tõemets, regionaalhalduse osakonna juhataja) 01.08.2021 kiri nr 14-11/5027-3</p>	<p>Peame tõdema, et Luunja Vallavalitsus ei ole kaaskirjas selgitanud, kas menetletakse ühte või kahte üldplaneeringut ning millisele planeeringule selle konkreetse kirjaga tegelikult arvamust küsitakse. Jääb mulje, et esitatud materjalid ei vasta Vallavalitsuse kaaskirjale. Ilma selgitusteta ei selgu, miks Lillevälja tee 20 maaüksuse üldplaneering, mis asub Luunja valla üldplaneeringu alal, vajab eraldi menetlemist.</p> <p>Samuti ei selgu Luunja Vallavalitsuse poolt esitatud materjalidest ja kaaskirjast arvamuse andja jaoks selgelt ja üheselt mõistetavalt Lillevälja tee 20 maaüksuse üldplaneeringu lõpetatud menetluse liitmine 27. juunil 2019 otsusega nr 39 algatatud kogu valla territooriumit hõlmava üldplaneeringu menetlusega. Täiendavat teavet ei paku ka Luunja valla veebileht. Eeldatavalt on menetluste liitmine võimalik juhul kui tegu on pooleli oleva menetlusega. Eraldi Lillevälja tee 20 maaüksuse üldplaneeringu (uuesti) algatamise kohta teave puudub.</p> <p>Tulenevalt eeltoodust ei pea Rahandusministeerium võimalikuks vastata Luunja Vallavalitsuse 02.07.2021 kirjale nr 7-2/825 omapoolsete arvamustega.</p>	<p>Rahandusministeeriumi, Luunja Vallavalitsuse ja konsultandi (Kobras AS) vaheline koosolek toimus 10.08.2021</p>

	<p>Soovime Luunja Vallavalitsust üldplaneeringu koostamise keerukas protsessis toetada. Üldplaneeringu menetluse korrektse laabumise ja hea jätkuva koostöö huvides teeme ettepaneku ühiseks aruteluks, kus osapooltel on võimalik täpsemaid asjaolusid selgitada ja jõuda ühisele arusaamisele. Arutelule järgnevalt saame anda oma arvamuse.</p>	
<p>Aivar Karus 02.08.2021</p>	<p>Palun Ühing Kogukonnaturundus juhatusel liige Aivar Karus kaasata Luunja valla uue üldplaneeringu koostamise protsessis ühe koostööpartnerina ohutu liikluskeskkonna väljatöötamise eesmärgil.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>1. Ettepanek uue üldplaneeringu lähteseisukohtade sõnastuse muutmiseks (lk 6-7) jalgratta- ja jalgteede teemal:</p> <p>1.1. Pakun välja järgmise sõnastuse: Vallas puudub terviklik jalgratta- ja jalgteede võrgustik. Luunja valla jalgratta- ja jalgteede võrgustiku terviklik väljaarendamine on suureneva autostumise ning sellest tuleneva suureneva liiklussageduse ning liiga kitsaste/ohtlike sõiduteede tõttu oluline nii kohalike elanike liiklusohutuse tagamiseks (elanikele on vajalik tagada ohutu juurdepääs teenustele/keskustele) kui ka turismipotentsiaali ärakasutamiseks (rattaringluse arendamine koostöös Tartu linnaga jne). Jalgratta- ja jalgteede võrgustiku välja arendamisel on vajalik keskenduda suurematele asulatele ja suure liiklussagedusega riigimaanteed äärde kavandatavatele jalgratta- ja jalgteedele (sh teha koostööd Tartu linnaga ja teiste naaber omavalitsustega), et tagada elanikele turvaline liikluskeskkond ja keskustes pakutavatele teenustele turvaline juurdepääs. Oluline on suure liiklussageduse tõttu uue jalgratta- ja jalgteede rajamine Rõõmu-Viira maantee äärde Tartu linnast kuni Luunja-Aovere maanteeeni sh on vajalik Rõõmu-Viira maantee osaline laiendus (Transpordiameti hinnangul on Rõõmu-Viira teelõik vahemikus 4,966 – 8,024 km rekonstrueerimise vajadusega). Lisaks Rõõmu-Viira maantee äärsele jalgratta- ja jalgteele on Luunja valla tervikliku jalgratta- ja jalgteede võrgustiku loomiseks vajalik üldplaneeringuga ette näha jalgratta- ja jalgteed ka Luunja-Aovere, Lohkva-Kabina-Vanamõisa,</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p> <p>Lähteseisukohtade lk 6-7 jalgratta- ja jalgteede teemat on täiendatud.</p>

	<p>Luunja-Kavastu Tartu-Räpina (Vana-Luunja teeotsast kuni Kavastu teeotsani) maantee äärde ning uutele ja olemasolevatele elamualadele. Samaaegselt jalgratta- ja jalgteede võrgustiku väljaarendamisega on vajalik tihedamalt asustatud külakeskustes ja suuremate teede/tänavate ääres lahendada ka tänavavalgustuse põhimõtted.</p>	
	<p>2. Lisaks teen veel järgnevad ettepanekud üldplaneeringu lähteseisukohtade täiendamiseks jalgratta- ja jalgteede ning liiklusohutuse tagamiseks Luunja valla suuremate maanteede osas:</p> <p>2.1. Rõõmu-Viira maantee äärde näha ette turvalised bussiootealad sh Tartu linna poolsesse sõidusuunda koos ootekodadega (sama tingimus näha ette ka teiste suuremate maanteede äärde, kus puuduvad turvalised bussiootealad). Bussiootealade ja ootekodade asukohad täpsustada täiendava uuringuga (võimalik, et asukohti tuleb muuta ja lisada täiendavaid ootealasid). Näiteks on vajalik täiendada bussiootalad näha ette Rõõmu-Viira ja Luunja-Aovere maanteede ristmiku juurde Tartu linna suunal sh ootekoda Tartu linna sõidusuunal (vastav ettepanek on Luunja vallavalitsuse poolt hiljuti arvesse võetud Metsandiku detailplaneeringu kohta tehtud ettepanekute raames).</p>	<p>Seisukohaga ei arvestata.</p> <p>Üldplaneeringuga ei kavandata bussiootealade asukohti. Üldplaneeringus pannakse paika üldpõhimõtted.</p> <p>Asukohtade määramiseks on vaja koostada eraldiseisev uuring.</p>
	<p>2.2. Kergliiklejate ohutute liiklemisvõimaluste tagamiseks on Tartu linn üldplaneeringus sätestanud, et "... väljaspool asulat tuleb vähemalt ühele poole teed rajada teest haljasribaga eraldatud kergliiklustee koos teeületuskohtadega". Palun sama tingimus lisada ka Luunja valla üldplaneeringusse suuremate maanteede äärde jalgratta- ja jalgteede kavandamiseks.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse osaliselt.</p> <p>Üldplaneeringu koostamisel analüüsitakse võimalike jalgratta- ja jalgteede paiknemist ning kujutatakse need üldplaneeringu joonistel, et tekitada inimestele parem arusaam planeeritud jalgratta- ja jalgteede asukohtadest.</p>
	<p>2.3. Jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada väljapoole riigitee transpordimaad, mistõttu täpsustada üldplaneeringus ruumivõimalused kergliiklustee rajamiseks eramaadele, et vähendada hilisemat</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>halduskoormust jalgratta- ja jalgteede ehituseks vajalikele projekteerimis- ja ehitustöödeks vajalikeks menetlusteks.</p>	
	<p>2.4. Määrata kõikidele suurematele riigiteedele (Rõõmu-Viira, Luunja-Aovere, Lohkva-Kabina-Vanamõisa, Luunja-Kavastu ja Tartu-Räpina (Vana-Luunja teeostast kuni Kavastu teeotsani)) tehnoloogilised võõndid perspektiivseteks teede laiendusteks, jalgratta- ja jalgteede väljaehitamiseks, avalikes huvides vajalike tehnovõrkude- ja rajatiste paigutamiseks ning teede püsivust tagava veerežiimi parandamiseks. Tehnoloogiliste võõndite täpne laius võiks olla ca 10 m, kuid see palun vallavalitsusel täpsustada Transpordiametiga.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>2.5. Kaasata jalgratta- ja jalgteede võrgustiku kavandamisesse Tartu Linnavalitsus, et koostöös lahendada jalgratta- ja jalgteede võrgustiku ühendamine Tartu linna - ja jalgteede võrgustikuga ning laiendada kogu jalgratta- ja jalgteede võrgustiku ulatuses Tartu linna poolt hästi tööle hakanud rattaringlust sh määrata täiendavate rataste laenutuspunktide/parklate sobivad kohad (üheks rattalaenutuse asukohaks võiks olla Rõõmu-Viira ja Luunja-Aovere ristmiku piirkond). Tartu linna üldplaneeringu avalike arutelude käigus andsid Tartu Linnavalitsuse esindajad tagasisidet, et nad on koostöökse Luunja vallaga igati valmis. Minu (Aivar Karus) tehtud ettepanekud on sealt leitavad, millele on andnud Tartu Linnavalitsus oma toetava heakskiidu.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>Täiendav ettepanek Rõõmu-Viira tee äärde spordi- ja vabaajaveetmise võimaluste loomiseks: Teadaolevalt taotleb Luunja Vallavalitsus (vt Luunja Vallavolikogu koosoleku protkoll https://atp.amphora.ee/luunjavv/index.aspx?itm=137599) Rõõmu-Viira tee ääres oleva Raja kinnistu (katastritunnus 43201:001:2057, sihtotstarve hetkel puudub) maad riigi käest enda omandisse. Kinnistul olevad varemed kuuluvad vallale. Teen ettepaneku määrata selle maa sihtotstarbeks</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	sotsiaalmaa (ühiskondlike ehitiste maa) ja planeerida sellele kinnistule sotsiaalse eesmärgiga sportimise või vabaajategevustega seotud hoonestus.	
Anneli Karus 02.08.2021	1. Kergliiklusteede planeerimine ja rajamine Tartu linna, Pajula tee 2 lasteaia juurde, Luunja keskuse ja Lohkva spordihoone ning Varaka juurde pääsemiseks: 1.1. Kergliiklustee Rõõmu-Viira maantee äärde (ca 8 km) algusega Pajula tee 2 lasteaia juurest kuni ristumiseni Luunja–Aovere maanteega. Rõõmu-Viira tee äärde jäävate majapidamiste elanikud soovivad samuti pääseda turvaliselt ja ilma oma elu ohtu seadmata lasteaia juurde või Tartusse. Hetkel on nimetatud maantee suure liikluskoormuse ja raskeveokite suure osakaalu tõttu kergliiklejatele väga ohtlik läbida ning eriti ohtlik lõik sellest asub maantee lõpuosas, kus ca 10 aastat tagasi toimunud renoveerimistööde käigus jäeti tee laiemaks ehitamata, mistõttu see on ca 3 meetrit kitsam kui minimaalsed normid vastavalt liiklussagedusele ette näevad. Prioriteet nr 1 on rajada kergliiklustee Rõõmu-Viira maantee äärde, sest selle puudumine on lisaks ohtlikule liikluskeskkonnale olnud ka elamuarendust pärssivaks asjaoluks selles piirkonnas.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	1.2. Kergliiklustee Luunja –Aovere maantee äärde, et oleks ka kaugemate külade (Savikoja, Pilka ja Tammistu külade) inimestel võimalik liikuda Luunja keskuse suunal, kus asuvad vallamaja, pood, kool, lasteaed, kultuurimaja ja huvitegevuse võimalused jne, millesse on panustatud suur hulk valla raha, kuid mille kättesaadavus kaugemal elavatele inimestele on kehva juurdepääsetavuse tõttu oluliselt piiratud.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	1.3. Kergliiklustee planeerimine/jätkamine Räpina maantee äärde Tartu suunalt kuni Luunja ja Kavastu ristmikuni. See võimaldaks siduda erinevad juba olemasolevad ja planeeritavad kergliiklusteed ühtseteks ringideks ja looks juurde võimalusi liikumiseks Tartu linna, Lohkvasse rajatava spordihoone ja Luunja keskuse suunal.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.

	1.4. Kergliiklusteede planeerimine Lohkvast Kabina suunal kuni Luunjani ja Luunjast kuni Kavastuni.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	2. Rõõmu-Viira maantee äärde täiendavate bussipeatuste loomine, sest bussipeatuste vahemaa on ebamõistlikult pikk (lahenduseks oleks ette näha nõudepeatuse võimalus). Väga vajalik oleks peatus näiteks Rõõmu-Viira ja Luunja-Aovere maanteede ristumiskoha lähedal.	Seisukohaga ei arvestata. Üldplaneeringuga ei kavandata bussiootealade asukohti. Üldplaneeringus pannakse paika üldpõhimõtted. Asukohtade määramiseks on vaja koostada eraldiseisev uuring.
	3. Teadaolevalt taotleb Luunja Vald Rõõmu-Viira tee ääres oleva Raja kinnistu maad riigi käest enda omandisse. Kinnistul olevad varemed kuuluvad vallale. Teen ettepaneku määrata selle maa sihtotstarbeks sotsiaalmaa (ühiskondlike ehitiste maa) ja planeerida sellele kinnistule sotsiaalse eesmärgiga hoonestus (näiteks sportimise või vabaajategevustega seotud hoonestus), sest selles piirkonnas sellised võimalused hetkel puuduvad.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	4. Savikoja külas taastada Toometare tee pikendus kuni Rõõmu-Viira teeni. Maanteeamet lõhkus ära ja jättis viimati teeremondi käigus Rõõmu-Viira maanteepoolse mahasõidu taastamata ja seetõttu ei ole Toometare tee enam autoga ega ka jalgsi läbitav (sest teed ei ole võimalik lõpuni enam hooldatud). Varasemalt ühendas Toometare tee Rõõmu-Viira maanteed ja Luunja–Aovere teed (varasematel kaartidel on see tee näha). See on vajalik tee selleks, et selle tee äärsed elanikud saaksid liikuda näiteks jalgsi Supsi bussipeatusesse või saaksid jalgrattaga või autoga sõita Tartu suunal. Selle tee kadumine tähendaks bussipeatusesse mineku teekonna täiendavat pikenedamist rohkem kui 1 kilomeetri võrra ohtlike maanteede servas. Kuna hetkel puuduvad selles piirkonnas maanteede ääres turvaliseks liiklemiseks kergliiklusteed, siis ei ole selle otsema tee kaotamine siinse piirkonna inimestele vastuvõetav, see tuleb korralikult taastada ja hooldada, et see oleks läbitav nii talvel paksu lume perioodil kui ka kesksuvel kõrge heina perioodil.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.

	<p>5. Üldplaneeringusse peaks kindlasti saama sisse võimalus, olemasoleva ja piisavalt suure elamumaa jagamine näiteks kaheks krundiks, eesmärgiga ühe uue elamukrundi loomiseks (näiteks oma laste tarbeks). Oluline on, et selleks ei oleks vaja koostada ilmtingimata mitte detailplaneeringut vaid ühe täiendava elamu saaks rajada vastavalt projekteerimistingimustele. Selline võimalus hoiaks kokku nii aega kui ka halduskulusid.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>6. Savikoja külas elamumaa perspektiiviga aladel suurendada minimaalset krundi pindala 1 500 m² pealt 2 500 m² peale.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>7. Sirgu külas elamuperspektiiviga aladel (nt maantee äärsed alad) vähendada krundi minimaalse suuruse nõuet 5 000 m² pealt 2 500 m² peale. Arvestusega, et Sirgu küla asub Luunja keskuse vahetus läheduses, siis ei ole õigustatud, et selles piirkonnas peaksid olema krundid suuremad kui näiteks teistes külades, mis asuvad vallakeskusest hoopis kaugemal (näiteks Savikoja külas) ja kus on hajaasustuse perspektiiv pigem rohkem põhjendatud kui keskuse lähedal asuvas Sirgu külas. Krundi minimaalsed suurused peaksid olema kogu Luunja valla piires optimaalsed ja sarnased.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>8. Uue üldplaneeringu aluseks oleval maakasutuskaardil on Sirgu külas Kasepõllu maaüksuse (katastri nr 43201:002:0037) ala märgitud valgega, aga peaks olema märgitud kollasega, nii nagu see on hetkel kehtivas üldplaneeringu maakasutuskaardil (reserveeritud elamumaa). Teen ettepaneku muuta kasepõllu kinnistu sihtotstarve elamumaaks, sest sellele kinnistule on juba varasemalt algatatud detailplaneering elamukruntide planeerimiseks ning eesmärk on krundile rajada elamud.</p>	<p>Selgitus. Lähteseisukohtade kaardi puhul ei ole tegemist lõpliku maakasutuse kaardiga. Lähteseisukohtade kaardil ei ole kujutatud detailplaneeringute infot vaid ainult katastrisse kantud sihtotstarbed aga detailplaneeringute infoga arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.</p>
	<p>9. Üldplaneeringusse peab kindlasti jääma põhimõte, et juhul kui detailplaneering on algatatud enne üldplaneeringut siis uue üldplaneeringuga kaasnedavad võivad piirangud nende kruntide osas (millele on juba varasemalt detailplaneering algatatud) ei rakendu. Küll võivad rakenduda näiteks leevendused.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>10. Seoses võimalike uute elamuarendustega ja nendega kaasnedes võivate uute mahasõitude planeerimisega ning mürataseme vähendamise eesmärgil on vajalik vähendada sõidukite kiirust Luunja – Kavastu tee algusest kuni Saksa hobusetallideni. Sellel lõigul võiks olla ette nähtud kiirusepiirang 50 km/h, sest selles piirkonnas on juba hetkel rohkem asustust, mahasõite, kergliiklejaid ja hobusetalliga seotud liiklemist ning teeületusi. Samuti on planeeritud sellesse piirkonda tee äärde mitmeid uusi elamuarendusi.</p>	<p>Selgitus. Kiirusepiirangute määramisega tegeleb Transpordiamet ning selle kohta on kohalikul omavalitsusel võimalik teha ettepanek aga üldplaneeringuga seda reguleerida ei saa.</p>
	<p>11. Palume planeerida Kasepõllu maaüksuse põhjapoolsele osale (katastri nr 43201:002:0037) ühe mahasõidu Sirguvälja teest ca 150 m kaugusele. Arvestusega, et Kasepõllu maaüksus asub miljööväärtuslikus piirkonnas, siis ei ole otstarbekas hakata rajama rohkem kui 150 m pikkust kogujateed paralleelselt olemasoleva maanteeaga. Arvestades asjaolu, et maantee äärde tuleb planeerida ka kergliiklustee, siis kolme paralleelse tee rajamine ei sobituks miljööväärtusliku maastikuga ja ei oleks mõttekas.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p> <p>Hetkel on tagatud juurdepääs katastriüksusele ja puudub piisav põhjendus uue juurdepääsu planeerimiseks.</p>
<p>Helgi Kiik 02.08.2021</p>	<p>Teen ettepaneku, et uues valla üldplaneeringus oleks märgitud Kabina külas asuv suusarada. Vanas planeeringus oli see märgitud.</p> <p>Kabina karjääri servas ja Kabina metsas (riigimetsa osas) kulgeb umbes 1,5 km metsarada, kus rahval meeldib jalutada. Sellest metsarajast võiks arendada korraliku hooldatud matkaraja.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
<p>Katrin Kask 02.08.2021</p>	<p>Üldplaneeringu lähteseisukohtades on lõik: "Vallas puudub terviklik jalgratta- ja jalgteede võrgustik. Luunja valla kergliiklusteede võrgustiku väljaarendamine on oluline nii kohalike elanike ohutuse tagamiseks kui ka turismipotentsiaali ärakasutamiseks. Võrgustiku välja arendamisel keskendutakse suurematele asulatele ja riigimaanteede ääres asuvatele jalgratta- ja jalgteedele. Oluline on uute jalgratta- ja jalgteede rajamine Kabina, Kavastu, Rõõmu-Viira tee suunal, Lohkva-Kabina-Vanamõisa ja Luunja-Kavastu maantee äärde, uutel ja olemasolevatel elamualadel."</p> <p>Olen väga nõus, et jalgratta- ja jalgteede võrgustik on puudulik, eriti Rõõmu-Viira teel, kus ka bussiliiklus on äärmiselt hõre (hommikul ja õhtul üks kord kummaski</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>suunas pluss koolibussid), mis tähendab, et auto kasutamine on sisuliselt vältimatu. Arvestades järjest suuremat liiklustihedust ja kasvavat elanike arvu selles piirkonnas tuleks kindlasti ette näha ja esimesel võimalusel valmis ehitada kergliiklustee.</p>	
<p>Liisi Raidaru 02.08.2021</p>	<p>Teen ettepaneku planeerida Rõõmu-Viira tee äärde kergliiklustee.</p> <p>Olen isik, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või üldplaneeringu elluviimise või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu seega Luunja valla üldplaneeringu koostamisse, kaasatud PlanS § 76 lõikest 2 johtuvalt.</p> <p>Ning oman PlanS § 81 lõike 2 kohaselt õigust esitada üldplaneeringu lähteseisukohtade kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes ettepanekud.</p> <p>Minul muud erilist pädevust pole kui ainult see, et elan Rõõmu-Viira tee ääres ja kasutan seda teed igapäevaselt. Hetkel praktiliselt ainult autoga.</p> <p>Väga hea meelega kasutaks seda ka jalgsi, tõukeratta ja jalgrattaga, kuid antud tingimustes ei ole ma nõus seda tegema. See on liiga ohtlik. Päris kindlasti ei luba ma hetkel sinna liiklema ka oma lapsi.</p> <p>Liiklusmärgid, millega praegu on olukorda üritatud lahendada, on minu hinnangul täiesti mõttetus. Nende teele ladumine, olgu neid kasvõi 7 tükki üksteise otsas, ei muuda reaalses olukorras mitte midagi.</p> <p>Seega ettepanek Luunja valla üldplaneeringule: palun planeerida Rõõmu-Viira tee äärde kergliiklustee.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
<p>Merileid Kütt 02.08.2021</p>	<p>Teemaks jalgsi liikumine Luunja vallas!</p> <p>Kergliiklusteed, mis viivad linna ning mida mööda oleks võimalik vallasiseselt liikuda!</p> <p>Luunja valda linna äärde ehitatakse hetkel ma eeldan, et Luunja valla lastele lasteaeda või hoopis linna lastele lasteaeda? Linnast viib lasteaeda kenasti kergliiklustee, mida mööda võimalik lasteaeda liikuda nii jalgsi, rattaga kui ka lapsevankriga.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>Elan kolme lapsega Luunja vallas linna lähedal Ridaküla tee ääres ja just Rõõmu-Viira mnt poolses otsas (aknast sisuliselt paistavad Prisma tuled). Pere pisem laps peaks ilmselt lasteaeda saama just uude Rõõmu-Viira mnt äärde uude lasteaeda Pajula teel. Kõigest 15-20 min ca käruga jalgsi lasteaeda maad, aga meil ei ole võimalik tulla käruga jalgsi lasteaeda, sest lihtsalt ei ole teed, mida mööda kõndida. Kuidas nii saab? Sõidutee on niigi kitsas ja ohtlik ning selle servas lapsevankriga liikuda ei ole üldse turvaline.</p> <p>Peale selle, et meie pere sooviks lasteaeda liikuda peale auto ka jalgsi või rattaga, soovime me käia ka vahel poes. Lisaks käib pere vanim laps Tartu linnas koolis ja tal on väga suur soov vahel iseseisvalt kooli saada. Jalutades linna äärde, saab ta sealt juba bussile iseseisvalt minna.</p> <p>Rõõmu -Viira mnt äärde on ehitatud ja ehitatakse uusi maju ja meie perele tuttav pere kolis samuti hiljuti just 2 pisikese lapsega Padila teele. Ka nendel on soov saada jalgsi ühendus linnaga, rääkimata sellest, et saaks koos lastega vahel poodi turvaliselt jalutada.</p> <p>Kokkuvõtvalt: Palun turvalist teed Rõõmu-Viira mnt äärde jalakäijatele!</p>	
	<p>Meie pere kaks teist last on käinud lasteaias Lohkvas. Üks juba lasteaia lõpetanud, teine veel käimas viimast aastat. Samuti ei ole meil lasteaeda mingi maa jala minna, aga mööda Ridaküla teed lasteaia suunas liikuda, siis tuleb vastu suur neljarealine autotee. Kuidas on võimalik, et Luunja vallas ei saa lastega pered lasteaeda jalgsi turvaliselt liigeldud? Tänapäevane jalakäijate ülekäigukoht ei ole üldse turvaline, eriti kui seda teha kolme väikese lapsega.</p> <p>Kokkuvõtvalt: Palun turvalist ülekäigurada, mida mööda saab Ridaküla teelt Lohkva lasteaeda! Ridaküla tee ääres on palju maju ning meie pere ei ole ainus pere, kes seda teeb ületab!</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
<p>Majandus- ja Kommunikatsiooni- ministeerium (Ando Leppiman, kantsler)</p>	<p>Vastavalt esitatud dokumentidele juhime tähelepanu järgmistele asjaoludele:</p> <p>1) Sadamate ning veeskamis- ja sildumiskohtade ÜP lähtekohti on määratletud paralleelselt kahes dokumendis: ÜP lähtekohtades (3. ptk alapunkt 5) kui ka KSH väljatöötamise kavatsuses (p 6.4), sealjuures on viidatud dokumentides</p>	<p>Selgitus. Üldplaneeringu lähteseisukohad on esitatud dokumendis „Luunja valla üldplaneering lähteseisukohad“</p>

<p>02.08.2021 kiri nr 1.10-17/21-0054/4127-3</p>	<p>toodud lähtekohad erineva sisu ja detailsusastmega. KSH väljatöötamise kavatsuse punktis 6.4 toodud kirjeldatud ÜP lähtekoht erineb ÜP lähtekohtade 3. ptk alapunktis 5 toodud lähtekohast, mis on viimasest märksa üldsõnalisem. Soovitus: ühtlustada sadamaid ning veeskamis- ja sildumiskohti puudutavate ÜP lähtekohtade sõnastust ja käsitleda ÜP lähtekohti vaid ÜP lähtekohti puudutavas dokumendis, kuivõrd ÜP lähtekohti ei ole vajalik ning vastuolude vältimiseks ka otstarbekas kirjeldada kahes erinevas dokumendis. Lähtekohtade sõnastamisel tuleks lähtuda planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punktis 1 toodud määratlusest.</p>	<p>KSH VTK-s ei ole käsitletud üldplaneeringu lähteseisukohti vaid on välja toodud, kuidas üldplaneeringuga kavandatav seostub keskkonnamõtude hindamisega. Sellele viitab ka KSH VTK ptk 6 pealkiri: „Mõjutatava keskkonna ülevaade ja seos KSH-s käsitletavaga“. ÜP LS ja KSH VTK-s edastatud taustinformatsioon sadamate, veeskamis- ja sildumiskohtade osas ühtlustatakse.</p>
	<p>2) Vastavalt planeerimisseaduse § 80 lõikele 2 tuleb KSH väljatöötamise kavatsuses märkida üldplaneeringu rakendamisega eeldatavalt kaasnedavad või oluline keskkonnamõju. KSH väljatöötamise kavatsuse punktis 6.4 ei ole märgitud sadamaid ning veeskamis- ja sildumiskohti puudutavas osas üldplaneeringu rakendamisega eeldatavalt kaasnedavat olulist keskkonnamõju. Soovitus: täiendada KSH väljatöötamise kavatsuse punkti 6.4 vastavalt planeerimisseaduse § 80 lõikes 2 toodud nõuetele.</p>	<p>Seisukohaga arvestatud. KSH VTK ptk 6.4 on lisatud järgnev lõik: „Üldplaneeringuga planeeritavate uute sadamate, veeskamiskohtadega ja sildumiskohtadega kaasneva keskkonnamõju olulisus on oluline perspektiivse ehitise asukohast (nt looduskaitse objektide olemasolu) ning iseloomust (nt kas rajatakse väikesadam või kaubasadam jne). Eelduslikult uute väikesadamate, veeskamiskohtade ja sildumiskohtade rajamisega olulist keskkonnamõju ei kaasne. Siiski ei ole olulise keskkonnamõju esinemine välistatud.“ Täpsemalt on üldplaneeringu elluviimisega eeldatavalt kaasnevast keskkonnamõtjust täpsemalt räägitud KSH VTK ptk-s 7.</p>

	<p>3) KSH väljatöötamise kavatsuse punktis 6.4 on toodud: „Sadamate ja veeskamiskohtade määratlemisel on üheks sisendiks eeldatavad keskkonnamõjud.“ Märgime, et vastavalt planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punktile 1 määratletakse ÜP-s sadamate ja väikesadamate üldine, mitte konkreetne asukoht.</p> <p>Soovitus: kaaluda viidatud lause eemaldamist KSH väljatöötamise kavatsuse punktist 6.4 või alternatiivselt täpsustada KSH väljatöötamise kavatsuse punkti 6.4 sõnastust.</p>	<p>Selgitus.</p> <p>Üldplaneeringus kavandatava ehitiste asukohad on enamasti kõik üldised, see aga ei tähenda et vajalik ei oleks läbi viia neile keskkonnamõjude hindamist. Läbi keskkonnamõjude hindamise, saab suunata kavandatavate ehitiste asukohti (isegi kui need on üldised) ning vältida sellega näiteks negatiivse mõju avaldumist kaitstavale loodusobjektile.</p> <p>KSH VTK-s täpsustatakse, et üldplaneeringus määratakse sadamate ja veeskamiskohtade puhul üldised asukohad.</p>
<p>Muri küla elanikud 02.08.2021</p>	<p>Muri küla läbib Tartu-Viira tee, kogupikkuses 8 km. Seoses Tartu Idaringtee väljaehitamisega ja liikluseks avamisega 2018. aasta suvest, mil lõppes kolmas Idaringtee ehitusjärg, on elukeskkond muutunud Tartu-Viira tee äärsetes külades märgatavalt. Liikluskoormus, müratase ja seeläbi ka saastetase on meie hajakülades märkimisväärselt suurenenud. Tartu-Viira käänulisest külateest on saanud suure liikluskoormusega transiitliikluseks muudetud maantee. Luunja vald peaks tegutsema eesmärgipärastatult selles suunas, et liikluskoormus sellel teel väheneks.</p> <p>Teame, et Tartu linna idapoolne ringtee, mis ühendaks Tallinn-Tartu-Luhamaa maanteed ja Jõhvi-Tartu-Valga maanteed ei ole lõpuni planeeritud. Luunja vallal on oluline roll idaringtee neljanda ehitusala planeerimisel ja selle realiseerimisel, mis looks ühenduse Jõhvi-Tartu-Valga maanteega. See lõik ei asu enam Tartu linnas ning riiklikus teehoiutööde kavas, seda enam on juhtroll Luunja vallal.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>Kuna tulevikus on siiski ettenähtud maantee projekteerimine, ei pea me õigeks lubada Muri küla põllumaa muuta Tartu-Viira maanteega piirnevatel aladel teekaitsevööndis või teest 30–50 meetri lauses alas tootmiseks, betoneeritud tööstuslikeks pindadeks või laoplatesideks. Leiame, et Muri külas peaks tööstuslikul eesmärgil (laoplatsid, parklad, kontorihooned, toomishooned jm) maa kasutamine piirduma Raadi Lennuvälja maapinna kasutuselevõtuga. Raadi lennuväljal Muri külas arenguid näha ei ole. Samas on meieni jõudnud ettepanek võtta kõrge kvaliteediga põllumaa kasutusele tootmismaana – seda me õigeks ei pea.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>Üldplaneeringu tegemisel tuleb arvestada, et Luunja vald on Lõuna-Eesti tõmbekeskuse Tartu linna lähivallaks, mistõttu on vallas suur nõudlus elamumaadele. Luunja valla kehtiva üldplaneeringu koostamisel (2008. aastal) ei tajutud veel neid trende, mida ilmestab 2019. aastal koostatud Tartu maakonnaplaneering 2030+. Tartu linn laieneb ja valglinnastumise tulemusena mõjutab see ka Luunja valla linnaäärseid maa-alasid.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
<p>Sirgu küla Palbo Vernik 02.08.2021</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kergliiklustee peaks olema Luunja-Kavastu tee vasakul poolel. Selliselt on Sirgu küla ise ka alustanud maaomanikega kokkuleppeid tegema. 2) Luunja-Kavastu maantee parempoolse maa-ala planeerimine selliselt, et Emajõe ja maantee ühendus oleks võimalik. 3) Sirgu külas elavad valdavalt (kohati mitmendat põlve) püsielanikud. Seetõttu soovime küla puudutava üdplaneeringu osas avatud dialoogi 	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p> <p>Üldplaneeringus pannakse paika jalgratta- ja jalgteede üldine asukoht ning enamasti ei määrata poolsust, vaid ainult üldine trajektoor.</p> <p>Selgitus. Üldplaneeringu määratakse kallasrajale juurdepääsud kõigile avalikult kasutatavatele veekogudele (sh Emajõe).</p> <p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>ning külaelanike soovidega arvestamist. Külaelanike hoiakud ja soovid koondab käesoleva dokumendi koostaja.</p>	
	<p>4) Juhime tähelepanu, et Emajõe äärse kaldaala planeerimine on seotud küll paljude dokumentidega, aga reaalsuses on jõel kaks kallast. Soovime Luunja Valla üldplaneeringu koostamisel dialoogi ka jõe vastaskalda – Mäksa vallaga, et Emajõe kaldad oleksid planeeritud sarnaselt, säilitades looduslikkuse ja olemasolevad piirangud.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. Luunja valla üldplaneeringu ja Kastre valla üldplaneeringu koostamise konsultant on mõlemal puhul Kobras AS aga kindlasti tehakse ka eraldi koostööd omavalitsuste vahel.</p>
	<p>Sirguküla on teinud varasemasse Luunja valla üldplaneeringusse põhjaliku ettepaneku (01.05.2006). Ettepaneku sisu on lühidalt järgnev: soovime Sirgu külas traditsioonilise (haja)asustuse säilimist ning (olemasolevaga) tasakaalustatud ruumilist ja sotsiaalset arengut. Nimetatud dokumendi esitame soovikorral.</p>	<p>Võimalusel palun dokument edastada, et üldplaneeringu koostamise konsultant saaks samuti sellega tutvuda.</p>
	<p>Sirgu küla elanikud on endale kehtestatud reeglite järgi tegutsenud ning reeglitest kinni pidamist nõudnud ka kõigilt teistelt isikutelt, kes on soovinud Sirgu külas maaga seotult tegutseda. Oleme pidanud oma õiguste kaitseks pöörduma nii juristide kui ministeeriumite poole ning see on viinud ka tulemusteni. Samuti on Luunja Vallavalitsus toetanud Sirgu küla tasakaalustatud ruumilist arengut. Soovime ja loodame, et Luunja valla üldplaneeringu uuendamise tulemusel püsib Sirgu küla elanike soovidega arvestamine ning sarnast kogemust on võimalik kasutada ka teistes piirkondades.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
<p>Borg Kinnisvara (Sigrid Säinast) 02.08.2021</p>	<p>Edastan teile ettepanekud seoses uue üldplaneeringuga:</p> <p>*Ettepanek nr 1: Palume muuta Vahtramäe tee 5 ja 7 krundid Veibri külas ridaelamu maadeks. DP Vahtramäe maaüksuse ja selle lähiala DP.</p>	<p>Selgitus. Lähteseisukohtade kaardi puhul ei ole tegemist lõpliku maakasutuse kaardiga. Lähteseisukohtade kaardil ei ole kujutatud detailplaneeringute infot aga sellega arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.</p>

	<p>*Ettepanek nr 2: Palume muuta Nurme tee 8a (katastriüksus 43201:003:0500) uues üldplaneeringus ridaelamu maaks.</p> <p>*Ettepanek nr 3: Palume muuta Timuski (katastriüksus 43201:001:0581) kinnistu uues üldplaneeringus elamumaaks (nii ridaelamud kui üksikelamud).</p> <p>*Ettepanek nr 4: Palume muuta Lohu (katastriüksus 43201:001:0380) kinnistu uues üldplaneeringus elamumaaks (nii ridaelamu; korterid kui üksikelamud).</p> <p>Ettepanek nr 5: Palume muuta Veibri tee 7 (katastriüksus 43201:003:0130) kinnistu uues üldplaneeringus ridaelamu maaks.</p> <p>Ettepanek nr 6: Palume muuta Uus-Västriku (katastriüksus 43201:003:0412) kinnistu uues üldplaneeringus korterelamumaaks.</p> <p>Ettepanek nr 7: Palume muuta Västriku (katastriüksus 43201:001:2010) kinnistu vastavalt kaardiplaanile osaliselt ridaelamu maaks.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
<p>Viktor Muuli 02.08.2021</p>	<p>Teen ettepaneku Savikoja külas asuv Kitsevälja maaüksuse osaala kajastada Luunja valla üldplaneeringus elamumaana.</p> <p>Savikoja külas asuva Kitsevälja maaüksuse osaala detailplaneering on praegu menetluses ja selle eskiislahendus on Luunja vallavalitsuse 14.062021. a korraldusega nr 232 suunatud avalikule arutelule (vt lisa 1: osaala asukohaskeem).</p> <p>Teen ettepaneku muuta üldplaneeringus väärtuslike põllumajandusmaade piiri ja kajastada Savikoja külas Kitse maaüksuse jagamisel tekkivad kinnistud (positsioonid 2, 3 ja 4) Luunja valla üldplaneeringus detailplaneeringu koostamise vajadusega / potentsiaalse elamumaana.</p>	<p>Selgitus. Lähteseisukohtade kaardi puhul ei ole tegemist lõpliku maakasutuse kaardiga. Lähteseisukohtade kaardil ei ole kujutatud detailplaneeringute infot aga sellega arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.</p> <p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

Savikoja külas asuva Kitse maaüksus on nelikomandis ja jagamisel pärijate vahel, kelle lapsed soovivad sinna kodu rajada (vt lisa 1: jagatava maaüksuse ja asukohaskeem, positsioonid 2, 3 ja 4). Kirjeldatud asukohas ei paikne rohevõrgustikku, kaitstavaid loodusobjekte, kaitse- ja hoiualasid, kaitsealuseid liike ja püsielupaiku, kaitstavaid üksikobjekte, Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualasid. Kõik tekkivad kinnistud on piisavalt suured, et nad vastaksid hajaasustuse tingimustele. Kõik tekkivad kinnistud saavad omama juurdepääsu valla omandis olevale Kitsevälja tee. Põllumajanduslik tootmine nendel positsioonidel on plaanis lõpetada. Üks kinnistu on osaliselt metsaga kaetud, kõik tekkivad kinnistud saavad paiknema suurema põllumassiivi servas, saavad piirnema kahe suurtootja aktiivses põllumajanduslikus kasutuses oleva maaga ega muuda nende tegevust mingilgi moel ebaratsionaalsemaks. Praegu kehtivas üldplaneeringus on ülalnimetatud asukoht kajastatud väärtusliku põllumaana.

See ettepanek on kooskõlas ka koostatava üldplaneeringu lähteseisukohtades tooduga:

„Üldplaneeringu koostamisel vaadatakse üle Tartu maakonnaplaneeringus välja toodud väärtuslike põllumajandusmaade piirid. Lisaks kasutatakse Maaeluministeeriumi poolt koostatud mulla boniteedi ja suuruse põhjal koostatud väärtuslike põllumajandusmaade analüüsi kaardikihti. Väärtuslike põllumajandusmaade piire täpsustatakse vastavalt tegelikule ja eeldatavale kasutusele“ (lk 9, p13).

„Valla maakasutus- ja ehitustingimuste määramisel arvestatakse erinevate piirkondade iseloomu ja valla üldise arendusvajadusega. Soodustatakse väljakujunenud asustumustri säilimist. Uute elamualade määramisel analüüsitakse Luunja valla tegelikku vajadust ja vastavalt sellele korrigeeritakse eelnevate üldplaneeringutega kavandatud maakasutust. Elamuehituses määratakse tingimused eraldi hajaasustuse ja kompaktse asustusega aladele“ (lk10, p16).

	„Asustuse arengut eelistatakse tiheasumite alal, samas ei tähenda see ehituskeeldu mujal, küll aga taunib asendiliselt ja maakorralduslikult ebaotstarbekate põllu- ja metsamaade kruntimist üksteisest ruumiliselt isoleeritud piasumiteks, kus sotsiaalne taristu jääb kaugemale ja linliku tehnilise taristu rajamine ning pidamine oleks kulukas“ (lk10, p16).	
Sabine Liias 03.08.2021	Sooviks, et Sirgu külas oleks võimalik maatulundusmaad (sh väärtuslikku põllumaad) muuta elamumaaks või elamupotentsiaaliga maaks. 43201:002:0397, 43201:002:0356. Maaüksuse kuju ja suurus on tänapäevase põllumajandustehnikaga toimetamiseks mittekompaktne.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	Lisaks, peaks olema Luunja aleviku põllumaad võimalik tiheasustada, kuna tegemist on valla keskpunktiga.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	Villemi maaüksusel peaksid olema kortermajad vähemalt 3-korruselised.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus. Palume täpsustada, millist Villemi maaüksust mõeldakse. Luunja vallas asub kaks Villemi katastriüksust.
	Lohkva külas olevat Villemi maaüksust. Siin võiksid olla 5-korruselised hooned. Samuti võiks olla elamupotentsiaal Põhja-Sussari, Lõuna-Sussari ja Sussari maaüksustel. 43201:001:1714 - siin võiks olla võimalus ehitada ridaelamuid.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
Keskkonnaministeerium (Kristi Klaas, asekanter kantleri ülesannetes) 10.08.2021 kiri nr 7-15/21/3444-2	1. Palume üldplaneeringu koostamisel ja keskkonnamõju strateegilisel hindamisel arvestada teie haldusterritooriumil esineda võivate üleujutusohutudega ning kliimamuutustega kaasnevate võimalike riskidega (veetaseme tõusust ja sademete rohkusest tingitud üleujutuste võimendumine, tormide tugevnemine ja sagenemine, ranna- ja kaldaerosiooni kiirenemine, maalihkete esinemine ning linnaliste asumite soojussaarte efekt) ja nende maandamise võimalustega. Soovitame tutvuda Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud kliimamuutustega kohanemise arengukavaga (kättesaadav aadressil	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.

	<p>https://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/kliima/eesti-tegevused/kliimamuutustega-kohanemise-arengukava).</p> <p>Soovitame üldplaneeringus arvestada ka Keskkonnaministeeriumi poolt 2018. a tellitud kombineeritud sademevee strateegiaga (kättesaadav aadressil: https://www.envir.ee/sites/default/files/1_sk_7.11.2018_0.pdf). Strateegia punktis 2.3.1 on toodud nimekiri tegevustest, mis peaksid sademevee süsteemide osas saama lahenduse üldplaneeringu koostamise käigus. Näiteks olemasolevate ja planeeritavate põhiveejuhtmete asukohad; valgalade kaupa sademevee hulk, äravoolu reguleerimise vajadus ja vajalikud ehitised; sademevee hulgast ja ärajuhtimise võimalustest seatavad piirangud ehitamisele ja maakasutusele; põhiveejuhtmetel paiknevate sademevee puhastite asukohad ja arvestuslikud sademeveeuputuse korduvused ja uputusala piirid jms.</p>	
	<p>2. Üldplaneeringu lähteseisukohtade peatükis 2. Luunja valla üldplaneeringu koostamise eesmärk ja lähtematerjalid on märgitud, et üldplaneeringu lähteseisukohtadele on lisatud joonis 1, mis kirjeldab Luunja valla lähteolukorda. Joonise kohaselt on sellele kantud olemasolev olukord, mis ei hõlma kehtivate üldplaneeringute lahendust ning uut planeeringulahendust, vaid sellele on kantud olemasolev maakasutus, mis tuleneb hetke katastriüksuse infost.</p> <p>Juhime tähelepanu, et lisaks kinnisasjade puhul riigivara valitsejaks olemisele, mis on Keskkonnaministeeriumi valitsemisel ja mille volitatud asutus on Maaamet, on Keskkonnaministeerium ka ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 15 lõike 1 kohaselt maareformi seaduse (edaspidi MaaRS) § 31 lõikes 2 sätestatud maa omanikuks PlanS tähenduses. MaaRS § 31 lõike 2 kohaselt maa, mida ei tagastata, erastata ega anta munitsipaalomandisse või mis ei ole jätetud riigi omandisse MaaRS § 31 lõike 1 alusel, on samuti riigi omandis. PlanS § 75 lõike 1 punkti 18 kohaselt üldplaneeringuga lahendatakse planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, hoonestuse</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>

	<p>kõrguspiirangu ja haljastusnõuete määramine. Kuna üldplaneeringuga hakatakse maakasutus- ja ehitustingimusi välja töötama, siis palume hoida Keskkonnaministeeriumit kursis üldplaneeringu edasise menetlusega, et meil oleks võimalik esitada seisukoht maaüksustele, mille puhul on maareformi toimingud lõpule viimata ja Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevatele kinnisasjadele, mille volitatud asutus on Maa-amet, planeeritava maakasutuse osas. Peame oluliseks, et planeerimismenetluses ja planeeringulahenduse koostamisel järgitakse PlanS toodud huvide tasakaalustamise põhimõtet ja riigi, kui maaomaniku huvisid käsitletakse teiste maaomanikega võrdselt.</p>	
<p>Transpordiamet (Marek Lind, juhtivspetsialist) 10.08.2021 kiri nr 7.1-2/21/16400-3</p>	<p>Palume kohalikul omavalitsusel suunistega arvestada, kaaluda neid kohakeskselt, kajastada allpool viidatud vastavalt üldplaneeringu täpsusastmele ja teha üldplaneeringu koostamise protsessis sisulist koostööd Transpordiameti projekteerimise osakonna taristu kooskõlastuse üksuse piirkondlike spetsialistidega.</p> <p>1. Teedevõrgustiku, sealhulgas riigiteede ja kohalike teede üldise asukoha määramine:</p> <p>1.1. Siduda planeeringusse Tartumaa maakonnaplaneeringuga 2030+ kavandatud teedevõrgustik - so riigiteede perspektiivsed trassid sh ristumiskohad, kogujateed jms.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
	<p>1.2. Siduda planeeringusse järgmiste projektidega ette nähtud perspektiivsed teekoridorid, ristmikud, kogujateed ning jalakäijate- ja jalgrattateed:</p> <p>1.2.1. Tartu idapoolse ringtee eelprojekt. Teelõik Lammi tänavast Tartu linnas Rõõmu-Viira teeni Luunja vallas;</p> <p>1.2.2. Riigitee 45 Tartu-Räpina-Värska km 4,656 asuva Lohkva ristmiku ümberehitus;</p> <p>1.2.3. Riigitee nr 22252 Lohkva-Kabina-Vanamõisa ja Kasesalu tee ristmiku ümberehitus.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	Planeeringu koostamisel ruumiliste tingimuste määramisel tuleb arvestada nimetatud projektide realiseerimise s.h. ruumivajaduse määramisega eelprojekti tasandil.	
	<p>1.3. Analüüsida kohaliku teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel ning määrata perspektiivsete kohalike teede (sealhulgas jalgratta- ja jalgteede) üldised asukohad. Üldplaneeringu üks ülesanne on transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sealhulgas kohalike teede, raudteede, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine.</p> <p>Riigiteede kolm põhiliiki on põhi-, tugi- ja kõrvalmaantee millel on igaühel oma funktsioon ja need funktsioonid on leitavad siit: majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määrus nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“: https://www.riigiteataja.ee/akt/128062015003?leiaKehtiv. Igal riigiteel on lisaks liigile olemas tee klass, mis on liiklussageduse alusel määratav maantee tehnilist taset iseloomustav tunnus. Tee klassid on toodud majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määramises nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maanteede projekteerimismid“ (edaspidi Normid).</p> <p>Normidest nähtub et nõuded kohaliku teedevõrgu ühendamiseks riigiteedega on klasside kaupa erinevad. Näiteks esimese klassi teel võib olla ainult üks parempöõretega ristumiskoht kahe eritasandilise ristmiku vahel, kuid kuuenda klassi teel võib neid olla vastavalt vajadusele. Meile teadaolevalt võib tulevikus muutuda Normides klassipõhine käsitlus, mistõttu me ei pea täna otstarbekaks klassipõhist käsitlust üldplaneeringusse sisse viia. Soovime üldplaneeringute koostamise kontekstis kokku leppida suurema liiklussagedusega riigiteedele ühise nimetuse: Kokkuleppeliselt eristatakse üldplaneeringutes teistest teedest olulise liiklussagedusega teedena (edaspidi lühend OLT) riigitee liiklussagedusega (AKÖL)>6000a/ööpäevas sõltumata riigitee liigist. Liiklussagedused, millest üldplaneeringute koostamisel lähtuda on leitavad siit.</p>	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	1.4. Palume arvestada OLT teedel vajadust võimalike ristumiskohtade asukohtade määramiseks kuna see mõjutab enamasti mitmeid kinnistuid ning	

	<p>hiljem detailplaneeringu faasis ei ole reeglina mõistlik haarata kogu suurt maa-ala tervikuna. Nimetatud nõue on kooskõlas ka PlanS § 75 lg 1 p 1 kohase transpordivõrgustiku objektide asukoha määramise ülesandega.</p> <p>1.5. Kajastada üldplaneeringu kaardil punktis 1.5 nimetatud OLT-d vastavalt tänasele liiklussagedusele.</p> <p>1.6. Soovitame analüüsida kohaliku teedevõrgu toimimist ja vastavalt PlanS § 75 lg 1 p 29 kaaluda avalikes huvides erateede omandamist. Kaalumisel palume pöörata erilist tähelepanu OLT ja kohaliku teedevõrgu ristumiskohtadele, kuna OLT teedel on riigiteega ristumiskohtade arv Normidega piiratud.</p> <p>2. Riigiteest tekkivate kitsenduste määramine, sealhulgas tänava kaitsevööndi laiendamine, riigitee kaitsevööndi vähendamine:</p> <p>2.1. Riigitee kaitsevööndi laiuse kajastamisel lähtuda EhS § 71 lõikest 2 ja tänava puhul määrata kaitsevööndi ulatus sama paragrahvi lõike 3 alusel.</p> <p>2.2. Luunja aleviku piirides määrata järgmistel riigiteedel kirjeldatud lõikudes kaitsevööndi laiuseks 30 m:</p> <p>2.2.1. Riigitee nr 45 Tartu – Rápina – Värskas km 9,791-11,062 (aleviku piirist aleviku piirini);</p> <p>2.2.2. Riigitee nr 22251 Põvvatu – Luunja km 3,43-4,858 (aleviku piirist riigitee nr 45 ristmikuni).</p> <p>Taotleme teekaitsevööndi laiendamist nimetatud riigitee lõikudes, kuna seal ei ole välja kujunenud hoonestusjoont. Samuti soovime teekaitsevööndi laiendamise kaudu olla kaasatud ruumiliste otsuste tegemisse ulatuses, mis on vastavuses liikluskeskkonnast või -keskkonnale avalduvate negatiivsete mõjudega (nt kiirusrežiimile vastav külgnähtavus, müra ja vibratsiooni leviku ja liiklussagedusega arvestamine jms).</p> <p>2.3. Juhul kui olemasolev hoonestusjoon jätkub väljaspool alevikku, kaalume kohaliku omavalitsuse põhjendatud ettepaneku alusel EhS § 71 lõikest 2 tuleneva kaitsevööndi laiuse vähendamist.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
--	---	---

	<p>2.4. Peale planeeringu kehtestamist tuleb kaitsevööndi laiuseid kajastav ja määrav joonis esitada meile GIS või CAD formaadis.</p> <p>3. Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste määramine:</p> <p>3.1. EhS § 70 lg 2 kohaselt on keelatud riigitee kaitsevööndisse ehitada ehitusloakohustuslikke hooneid. EhS § 70 lg 3 kohaselt võib kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul. Kaaluda tingimuse määramist, et ehitusloakohustuslike hoonete kavandamine kaitsevööndisse on põhjendatud liiklusseaduse mõistes asula liikluskeskkonnas ja olemasoleva hoonestusjoone olemasolul või hoonestusjoone pikendamisel. Nendel juhtudel on oluline, et arendaja ja/või tulevane omanik arvestaks liiklusest tuleneva müra ja teiste häiringute (õhusaaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga ja vajadusel tagaks leevendavate meetmetega nõuetele vastavad keskkonnatingimused. Arvestada, et meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja või KOVi kohustus.</p> <p>3.2. Juurdepääsu tagamiseks OLTle tuleb üldjuhul vastavalt asjaõigusseaduse § 156 kinnistute maakorralduslikul jagamisel juurdepääs tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustatavatel katastriüksustel puudub õigus igapähe eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt, kuna nendel teedel on riigiteega ristumiskohtade arv Normidega piiratud.</p> <p>3.3. OLTga külgneva ehitustegevuse kavandamisel ilma detailplaneeringu koostamise kohustuseta arvestada, et reeglina tuleb kasutada juurdepääsuks kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega, kuna nendel teedel on riigiteega ristumiskohtade arv Normidega piiratud.</p> <p>3.4. Palume arvestada, et jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada riigiteest eraldiseisva rajatisena. Juhul kui üldplaneering ei täpsusta ruumivajadust kergliiklustee rajamiseks eramaadel, kaaluda tingimuse määramist, et projekteerimistingimused kergliiklustee rajamiseks antakse läbi avatud menetluse.</p>	
--	--	--

	<p>3.5. Määrata üldplaneeringus tingimus, et rajatise asukoht kooskõlastatakse riigitee omanikuga juhul, kui rajatise kõrgus on suurem kui selle kaugus riigitee äärmise sõiduraja välimisest servast. Elekrituulikute ja tuuleparkide kavandamisel arvestada, et elekrituulik ei tohi avalikult kasutatavatele teedele (sõltumata nende funktsioonist, liigist, klassist ja lubatud sõidukiirusest) paikneda lähemal kui $1,5x(H+D)$ (sealjuures H = tuuliku masti kõrgus ja D = rootori e tiiviku diameeter).</p> <p>Väikese kasutusega (alla 100 auto/ööpäevas) avalikult kasutatavate teede puhul võib põhjendatud juhtudel riskianalüüsile tuginedes ja teeomaniku nõusolekul lubada planeeringus elekrituulikuid teele lähemale, kuid mitte lähemale kui tuuliku kogukõrgus ($H + 0,5D$). Tulenevalt üldplaneeringu pikaajalisest kehtivusest on soovitatav kindla vahemaa määratlemise asemel planeeringu koostamisel kasutada väljapakutud valemit.</p> <p>3.6. Soovitame kaaluda tehnoloogilise võõndi kohapõhise määramise vajadust vastavalt Tartumaa maakonnaplaneeringu 2030+ käsitlusele. Eelkõige jalg- ja jalgrattatee, avaliku tehnovõrk-rajatise või muu avaliku rajatise kavandamise korral.</p> <p>3.7. Uute arendus- ja elamualade kavandamisel analüüsida olemasoleva teedevõrgu võimekust ja vastavust ning kaaluda tingimuste seadmist, näiteks detailplaneeringu koostamise kohustus, mis toetavad arendus- ja elamuala sisese teedevõrgu terviklikku kavandamist ja elluviimist. Palume arvestada, et me ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust kui riigiteede võrgustiku arengu seisukohalt selleks vajadus puudub.</p> <p>3.8. Palume arvestada ja kajastada üldplaneeringu seletuskirjas, et üldjuhul ei ole võimalik juhtida arendusalade sademevett riigitee kraavidesse; see on võimalik vaid põhjendatud juhtudel meiega koostöös.</p> <p>3.9. Üldplaneeringus tuleb vältida põhimõtet, et tehnovõrgud paigaldatakse riigitee alusele maale. Riigitee alune maa on riigitee rajatise teenindamiseks ning</p>	
--	---	--

	<p>vaba ruumi olemasolul anname nõusoleku seda maad kasutada. Samuti teeme erandeid asula keskkonnas.</p> <p>Tehnovõrgu paigaldust tuleb hinnata igakordselt suuremas täpsusastmes geodeetilise alusplaani olemasolul ja menetleda seda kas läbi projekteerimistingimuste või detailplaneeringu.</p>	
	<p>4. Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine:</p>	
	<p>4.1. Palume lähtuda OLT funktsioonist teenindada eelkõige läbivat liiklust ja võimalusel arvestada et, kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee. Planeeringulahendusega vältida võimalusel kohaliku liikluse suunamist OLTle.</p>	
	<p>4.2. Arendusalade juurdepääsud OLTga lahendada üldjuhul läbi kogujateede, mis on ühendatud riigiteega ühise ristumiskoha kaudu. Koostöös meiega määrata perspektiivse ja olemasoleva suletava juurdepääsu asukoha vajadus avalikult kasutatavale teele.</p>	
	<p>4.3. Pendelliikluse vältimiseks on soovitatav kavandada piirkonna liiklussagedust suurendavad arendused keskustesse. Eelistada planeeringulahendust, mis ei suurenda elu- ja töökohtade vahelise pendelliikumise vajadust. Logistika- ja tootmisalade juurdepääsude kavandamisel vt punkti 1.5.</p>	
	<p>4.4. OLTle uusi samatasandilisi ristumiskohti üldjuhul mitte kavandada. Arvestada, et kohalike teede uued liitumised põhimaanteedega tuleb lahendada asukohapõhiselt koostöös meiega.</p>	
	<p>4.5. Määrata koostöös meiega oluliselt muudetavad teelõigud. Oluliselt muudetava teelõiguna tähistatakse pikemat teelõiku, mille osas võib eeldada, et liiklemise sujuvuse tagamiseks, liiklusohutuse parendamiseks ning tee funktsiooni tagamiseks on vajalik ühe või mitme järgnevalt loetletud meetme rakendamine – tee geomeetria muutmine, sõidusuundi eraldava piirde paigaldamine, täiendavate sõiduradade ehitamine, olemasolevate ristumiskohtade arvu oluline vähendamine, eritasandiliste ristumiskohtade rajamine. Oluliselt muudetava teelõigu arendamine võib kaasa tuua muudatusi</p>	

	<p>piirkonna teedevõrgus, sh muudatusi, mis on seotud teega piirnevate kinnistute juurdepääsuga. Oluliselt muudetav teelõik tähistada kaardil ja seletuskirja kanda eelpool nimetatud kirjeldus.</p>	
	<p>5. Liikuvus ja ühistransport</p> <p>5.1. Soovitame tutvuda Rahandusministeeriumi juhise „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“ peatükk 4.4 Tehniline taristu. Kasutada juhises toodud põhimõtteid ja mõisted üldplaneeringu koostamisel, arvestades täiendavalt uue praktilisest vajadusest lähtuva mõistega OLT.</p>	
	<p>5.2. Meie jaoks on olulised multimodaalsete ühistranspordisõlmede (näiteks pargi ja reisi bussi ning rongi ühispeatused) võimalike asukohtade määramine ja nendele ohutu ligipääsetavuse tagamine jalgsi ja jalgrattaga. Samuti on oluline määrata PlanS mõistes olulise ruumilise mõjuga uued arendus- ja elamualad ning välja tuua prioriteetsed piirkonnad, mis on väga hästi ühistranspordiga ligipääsetavad või kus on potentsiaal ühistranspordi arendamiseks.</p>	
	<p>5.3. Peipsi, Pihkva ja Lämmijärve, Emajõe ning seotud jõgede kalda- ja veealade kasutamise uuringus on planeerimissetpanekutena välja toodud Kantsli ja Kavastu sadamate välja arendamine. Palume planeeringus arvestada võimalike uute sadamate loomisega.</p>	
	<p>6. Mürakategooriate määramine</p> <p>Vastavalt atmosfääriõhu kaitse seaduse § 57 juhime tähelepanu mürakategooriate määramise kohustusele üldplaneeringus maa kasutuse juhtotstarbe järgi. Riigiteelt leviva müra sisse ei soovita planeerida I-IV kategooria objekte. Vastasel korral on oluline, et arendaja ja/või tulevane omanik arvestaks liiklusest tuleneva müra ja teiste häiringute (õhusaaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga ja vajadusel tagaks leevendavate meetmetega nõuetele vastavad keskkonnatingimused. Arvestada et meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja või KOVi kohustus.</p>	
	<p>7. Ettepanekud KSH väljatöötamise kavatsusele:</p>	

	7.1. KSH käigus hinnata riigiteede liiklusest tulenevaid negatiivseid mõjusid (müra, vibratsioon, visuaalne häiring, vms) elanikkonna heaolule ja tervisele lähtudes kavandavast üldplaneeringu lahendusest.	
	7.2. Riigiteede müra ja selle leevendamist käsitleda atmosfääriõhu kaitse seaduse § 64 alusel, sh arendaja kohustusi müra normtasemetest lähtuvalt.	
	7.3. Analüüsida olemasolevate ning kavandatavate sadamate juures parklate rajamise vajadust ning sadamatele juurdepääsetavust (sõiduteed ja jalg- ning jalgrattateed).	
	<p>Palume planeeringus kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ja numbreid (vt link allpool). Planeering kooskõlastada meiega; kooskõlastamisel palume esitada meie kirjale vastava ülesehitusega ülevaade (nt tabelina) meie ettepanekute arvestamise kohta planeeringulahenduse väljatöötamisel. Ettepaneku mitteametust palume sisuliselt põhjendada.</p> <p>Oleme valmis koostööks planeeringu koostamisel ning selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud ettepanekuid ning vajadusel koostöös välja töötama kohakeskselt sobivaimaid lahendusi. Andmete saamiseks ja küsimuste korral palume pöörduda kirja koostaja poole (vt nimi allpool) või maantee@transpordiamet.ee.</p>	

Laekunud ettepanekud Luunja valla üldplaneeringu ja KSH algatamisele ning nendega arvestamine

<u>Esitaja ja kuupäev</u>	<u>Ettepanek, seisukoht või küsimus</u>	<u>Ettepanekuga / seisukohaga arvestamine/mitteametust</u>
Eesti Erametsaliit (Andres Talijärv, tegevjuht) 04.02.20219	<u>Erametsaomanike kaasamine</u> Metsanduslik tegevus maatulundusmaal on pikaajaline protsess, mis eeldab järjepidevust. Paljud erametsaomanikud on kavandanud erinevaid metsamajanduslikke tegevusi alates noore metsa hooldamisest kuni küpses metsas lageraieni. Kui üldplaneeringuga kavandatakse senist metsamajandamise praktikat muuta, tuleb muudatusega hõlmatud	Selgitus. Üldplaneering koostatakse vastavalt Planeerimisseadusele.

	<p>maaomanikke käsitleda planeerimisseaduse § 76 lõike 2 kohaselt isikuna, kelle õigusi planeering võib puudutada ning §76 lõike 4 kohaselt ka teavitada. Teavitamine peab olema individuaalne.</p> <p>Planeerimisseaduse kohaselt tuleb üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi erinevatest etappidest metsaomanikke, kelle õigusi planeering võib puudutada kaasata planeerimisseaduse § 81 lõike 1; § 82 lõike 4; § 85 lõike 1; § 87 lõigete (1) ja (5); § 88 lõigete (1) ja (3) sätteid jälgides.</p>	
	<p><u>Milliseid piiranguid saab seada</u></p> <p>Põhiseaduse § 32 kohaselt sätestab omandi kasutuse kitsendused seadus.</p> <p>Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 21 kohaselt on üldplaneeringu üheks ülesandeks asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine.</p> <p>Metsaseaduse 231 sätestab: planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieliigile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.</p> <p>Eeltoodust tuleneb, et Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 21 alusel ei saa planeeringuga lageraiet keelata, saab seada piiranguid langi suuruse ja raievanuse osas. Lisaks eeldab senisele metsanduslikule tegevusele piirangute seadmine Metsaseaduse § 231 alusel metsaomanikega kokkuleppe saavutamist.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p> <p>Üldplaneeringu koostamisel kaalutakse, kas on vajadus määrata piirangud lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.</p>
	<p><u>Piirangutest tuleneva saamata jäänud tulu kompenseerimine</u></p> <p>Metsandusliku tegevuse majanduslik tulu tekib metsaomanikele peamiselt uuendusraiate käigus. On metsatüüpe, kus metsa uuendamise võttena saab</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

	<p>rakendada ainult lageraiet. Lageraiete keelamine tähendab metsaomanikule saamata jäänud tulu ning metsaomanikel on õigustatud ootus, et see temale kompenseeritakse. Looduskaitseaduse alusel kehtestatu piiranguid metsa majandamisele kompenseeritakse omanikele Natura alal kõigis metsades ning väljaspool Naturat nendes metsades, kus majandamine on tugevasti pärsitud, peamiselt tähendab see lageraiete keeldu. Sellistel aladel on makstav kompensatsioon 110 eurot/ ha.</p> <p>Kuna metsaomaniku jaoks ei ole oluline millise regulatsiooni alusel piirang kehtestatakse, tuleb ka planeeringute käigus tehtud piirangute tulemusel omanikule saamata jäänud tulu kompenseerida sarnaselt Natura alal tehtud piirangutele.</p>	
<p>Luunja Lastelaager OÜ (Kaljo Krölov, juhatuse liige) 23.10.2019</p>	<p>Palun määrata Luunja valla üldplaneeringus Luunja Lastelaager OÜ-le kuuluvale Parkmetsa maaüksusele (katastriüksuse tunnusega 43202:003:0050) elamumaa juhtotstarve.</p> <p>Lastelaager ei ole maaüksusel tegutsenud alates 2009. aastast ning territoorium on sobilik elamuehituseks, asub avalikult kasutatava tee ääres ning on varustatud vajalike tehno-võrkudega.</p> <p>Olen samasisulise avalduse esitanud 14.06.2015, kuid ei ole sellele vastust saanud. Seepärast esitan avalduse uuesti.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
<p>Agility Arenguselts (Jaanika Lillenberg) 05.05.2021</p>	<p>Palun kavandada kinnistu 43201:001:0546 maakasutuse juhtotstarbeks "ärimaa" uues Luunja valla üldplaneeringus.</p> <p>Kollu tee 1, Lohkva küla, Luunja vald aadressil olevat kinnistu 43201:001:0546 on kasutusel alates 2014 aasta koerasporditreeninguteks.</p> <p>Kinnistule hoonestust plaanis ei ole.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>
<p>Riigimetsa Majandamise Keskus (Tooma Haas, RMK Tartumaa metsaülem) 13.05.2021</p>	<p>RMK on väljendanud, et riigimetsa, mis asub asulate lähedal või mida inimesed aktiivselt kasutavad, peab RMK kõrgendatud avaliku huviga metsaalaks.</p> <p>Kohalikele kogukondadele ja elanikele olulised kõrgendatud avaliku huviga metsaalad lepatakse kokku kohaliku omavalitsusega üldplaneeringu koostamise</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.</p>

<p>kiri nr 3-1.60/465</p>	<p>käigus. Kohalik omavalitsus on RMK jaoks esmane partner KAH-tunnustega riigimetsade selgitamisel.</p> <p>Üldplaneeringu menetlemine on pikaajaline protsess, millega otsustatakse ära omavalitsuse territooriumi ruumiline planeering pikemaks ajaks. Ruumilise planeeringu üks osa on ka nn KAH-alade määratlemine riigimetsas. Metsa majandamist võimalikel KAH aladel aga ei ole võimalik panna seisma seniks, kuni üldplaneeringu koostamisega on jõutud planeeringu kehtestamiseni. Seetõttu võiksime me omavalitsuse territooriumil asuvad KAH-alad omavahel kokku leppida juba ka enne üldplaneeringu materjalide avalikule väljapanekule panemist ning need kokkulepped oleks omakorda sisendiks üldplaneeringu koostamiseks.</p> <p>Sõltumata sellest, millises seisus on hetkel Luunja valla üldplaneeringu koostamine, teeme ettepaneku koos omavalitsusega arutada, milliseid metsi ja millistes piirides võiksime käsitleda KAH-ala metsadena. Palun teie tagasisidet, millal oleks hea aeg saada kokku või arutada virtuaalselt KAH-metsade võimaliku piiritlemise ja nendes kehtestatavate metsa majandamise juhiste üle.</p>	
---------------------------	---	--